

Grosuplje (centrala)
 SP 908
 KLASJE
 1997
 352(497.4 Ivančna Gorica

 119970011,6/7

KNJIŽNICA GROSUPLJE

KNJIŽNICA GROSUPLJE
 Adamičeva 15

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica
 Številka 6-7 letnik 3 junij-julij 1997

S T U D I O
MARKELJ
 FOTO · VIDEO · OPTIKA

1108 Ljubljana, Dolenjska c. 33, tel.:127 47 27
 1295 Ivančna Gorica, Ljubljanska ul. 16
 tel./fax: 777 777, 777 573, 778 573

Iz Jernejeve malhe

Vreme ni naklonjeno dopustnikom, kakor tudi ne kmetom, ki so le z veliko muko in več ali manj sreče končno le pospravili seno. Rjava trava, še posebej ob cestah, mejah in zratih, in nepokošeni travniki, so ostali tistim gospodarjem, ki so nekdaj le trgovali s slastnim senom in ga prodajali pravim kmetom. To so bili časi, ko so kmetje ob nakupu še pokrili stroške in pridobili zaslužek. Danes se v kmetijstvu malo stvari spleča, živi se še na račun prejšnjega dobrega gospodarjenja. Boljši časi bodo tudi za kmeta, tako je vsaj obljubil kmetijski minister g. Smrkolj, ko je bil na obisku v naši občini. Za izboljšanje kmetijskih razmer daje svoj prispevek tudi občina, med drugim tudi k prodaji živine za boljši občutek kupcu, kmetu pa kot dodatek k skromni prodajni ceni.

Prostor oziroma naše okolje postane prava vrednost šele takrat, ko nas na to že opozori storjena napaka, ki vpliva na naše mirno življenje. Previdnost ni nikoli odveč. Dražja je ponovna sanacija vzpostavitve ravnotežja v okolju, kot kasneje poraba časa za temeljit in resen pristop, preden pride do pozidave nekega prostora. Izkušnje kažejo, da tukaj ni mogoče hiteti, temveč s preudarnostjo in tehtnostjo pripraviti take programe, ki ne izključujejo naravovarstvenih verig. Prav zaradi uskladitve Zakona o urejanju prostora oziroma nove zakonodaje o varstvu okolja, novih pogojev tržnega sistema in intenzivnejše dinamike investiranja v naš prostor je občina Ivančna Gorica pripravila osnutek sprememb in dopolnitev k zastarelemu prostorskemu planu za obdobje 1986 - 2000. Občani boste imeli možnost, da boste ob razgrnitvi planov dali svoj prispevek, ki bo v okviru želja in potreb usklajen s strokovno javnostjo. Štiridesetdnevnega časa za vnos sprememb ne smete zamuditi.

Odlok o pomožnih objektih in drugih napravah, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje, pa hitimo sprejeti zato, da bi občanom olajšali in skrajšali dolge postopke pridobivanja tovrstnih dovoljenj. Naj se zagotovo ve, za kakšno spremembo v prostoru je potrebna odločba Upravne enote o prigrisatvi del oziroma celovit pristop k pridobitvi celotne dokumentacije.

Nikakršnega opravičila ni za neznanje in malomarnost, če gre za ohranitev pitnega vira vode. Odlok, ki ga sprejema občinski svet o varstvu virov pitne vode, hoče zavarovati vse vire v zdajšnji uporabi in opuščene, ki naj služijo kot rezerva, ter perspektivne vire, ki so že dokončno raziskani ali pa se še raziskujejo. Širši varstveni ukrepi so spet lahko trn v peti tistim, ki imajo pred seboj le lastni in ne javni interes. Čista voda ne more biti le v plastenkah, temveč tudi v naših pipah.

Vsak v družini, in če je še dober gospodar, ima svoje imetje pred očmi in v glavi. Občini primanjkuje vseh vrst evidenc, od zemljišč do drugih nepremičnin. V prepričanju, da je najslabše stanje pri naših vikendih, ki so rasli po vseh odmaknjenih območjih, želimo vzpostaviti evidenčno stanje, kjer ni namen le obdavčitev, temveč tudi izboljšanje infrastrukturne stanja in drugih pogojev. Zavedamo se, da so vikendaši prinesli v mnoge kraje tudi mnogo dobrega, za kar jim gre tudi zahvala. Zato tudi občinski svet skupaj z županom želi, da so obremenitve zmerne in enako porazdeljene med vse uporabnike. Kadar nas udari po žepu, takrat ni dobra nobena uredba, noben zakon in noben pristop ni dovolj uvideven in pravičen. Poštenost in legalnost se krhata, če dolžnosti ne izpolnjujejo vsi.

Naša občina je po številu evidentiranih novih telefonskih naročnikov med večjimi v državi. Na tej osnovi je skupina predstavnikov projekta PHARE "Alternativni modeli ruralne telefonije" opravila ogled in iskala možnost k priključitvi pilotskega projekta, v katerem naj bi alternativno poiskali konkurenčno rešitev monopolni firmi Telekom. V projektu sodeluje devet držav, med njimi je vodilna Slovenija, interes Evrope pa je zdrava tržna konkurenca.

Čeprav nas NATO ni sprejel pod svoje okrilje, bodimo vsaj nekaj dni mirni in si privoščimo počitek v senci domačega drevesa ali primorskega borovca. Zbrana telesna in duševna energija nam bosta v pestri jeseni prišli še kako prav.

Župan Jernej

21. SPUST PO KRKI USPEL

Tradicionalni spust s čolni po reki Krki, ki je prerasel v najodmevnejšo športno-rekreativno prireditev v naši občini, je bil tokrat že 21. po vrsti. Ponovno je bil dosežen rekord v številu udeležencev, in sicer kljub slabi vremenski napovedi in razmeroma hladnemu vremenu za ta letni čas. Po lanskem številu udeležencev, ki se je ustavilo pri 219, jih je bilo letos uradno 230.

BO TELEFONIJO V NAŠI OBČINI PREVZELA EVROPSKA SKUPNOST?

Našo občino sta obiskala strokovnjaka evropske skupnosti za telefonijo. Ugotovila naj bi, kakšne so možnosti za vlaganje v telefonsko omrežje pri nas in ali se izplača občini Ivančna Gorica organizirati samostojno telefonijo in informatiko. Rezultati raziskave bodo znani do jeseni. Prvi vtis je ugoden.

PRIKRIVANJE POVZROČA NEZAUPANJE

Sežgane čistilne vreče in cinkov oksid, povzročata zdravstvene težave sosedom IMP - LIVAR, Ivančna Gorica.

OBVESTILO

Obveščamo vas, da javno razgrinjamo osnutek sprememb in dopolnitev prostorskega plana za območje Občine Ivančna Gorica.

Gradivo bo javno razgrnjeno naslednji dan po objavi tega obvestila na sedežu Županstva Občine Ivančna Gorica, Sokolska 8, med delovnim časom občinske uprave ter v vseh krajevnih skupnostih na krajevno običajnih mestih do 10. septembra 1997.

V času javne razgrnitve bodo organizirane javne razprave, in sicer:

- v torek, 2. septembra 1997, ob 18. uri v prostorih Osnovne šole v Višnji Gori, za območje KS Višnja Gora,
- v sredo, 3. septembra 1997, ob 18. uri v prostorih kulturnega doma v Ivančni Gorici, za območje KS Ivančna Gorica, KS Stična, KS Metnaj in KS Muljava,
- v četrtek, 4. septembra 1997, ob 18. uri v prostorih kulturnega doma v Šentvidu pri Stični, za območje KS Dob, KS Sobrače, KS Šentvid pri Stični in KS Temenica,
- v petek, 5. septembra 1997, ob 18. uri v prostorih kulturnega doma v Zagradcu, za območje KS Ambrus, KS Krka in KS Zagradec.

Občani in ostali zainteresirani lahko podajo pisne pripombe, mnenja in predloge na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica.

Rok za oddajo pripomb poteče zadnji dan javne razgrnitve.

Župan Jernej Lampret

LaMaS

d.o.o.
 računalniški inženiring
 Ulica 25. maja 14
 1295 Ivančna Gorica
 tel: 0609 / 612-923

POPOLNA
 PONUDBA

RAČUNALNIKI (486DX5, Pentium 75-200 Mhz)
 TISKALNIKI (InkJet, laseraki, matrični)
 MULTIMEDIA (CD-ROMi, zvočne kartice, zvočniki)
 PROGRAMSKA OPREMA (uporabna, in komercialna)

ODBOR SI SLADKA KISLO POLETJE

Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo pri občini Ivančna Gorica je po svoji redni seji v začetku junija na povabilo Kmetijske svetovalne službe in prijaznih gostiteljev družno obiskal kmetijo Petan iz Velikih Pec.

V tem času je bil v njihovem nasadu, ki je eden največjih na našem območju, višek zorenja jagod. Odbor si je z zanimanjem ogledal vzorno zasnovan nasad jagod; približno 9000 sadik različnih sort.

Dnevna količina obranih jagod je v

tistih dneh presegala 400 kg. Poleg tega, da so Petanovi uspešni pridelovalci, morajo biti tudi sposobni trgovci, da vse količine pravočasno dostavijo svojim kupcem. Prve sadike so bile posajene v juliju leta 1993, od takrat naprej pa se je nasad vsako leto povečeval. V zadnjih letih se je nasadu jagod pridružil tudi nasad jablan in kopolantov.

Omeniti je potrebno, da je na že tradicionalnem tekmovanju najbolje urejenih nasadov, ki ga vsako leto prireja Turistično društvo Janče, kmetija Petanovih v kategoriji

nižinskih nasadov osvojila 1. mesto v vseslovenskem merilu. S prav tako odlično uvrstitvijo se lahko pohvali tudi kmetija Janežičevih s Poljan nad Stično, ki je 1. mesto dosegla v kategoriji gorsko-višinskih nasadov.

Seveda jagod nismo le gledali, temveč smo se tudi do sitega najedli sladkih plodov. Gostiteljem se zahvaljujemo in jim želimo dobre letine tudi v prihodnje.

Kmetijsko svetovalna služba
Darka Zupanc-Puš, inž. agr.

VESTIČKE IZ ODBORA ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Premija za mlado pitano govedo v občini Ivančna Gorica se izplačuje v višini 20,00 SIT/kg mesa. Tistim, ki ste oddali živino preko zadruga, bo zahtevek za premijo napisan avtomatsko, vsi ostali pa poskrbite, da boste potrdilo o odkupu živine dostavili v Kmetijsko svetovalno službo - enota Ivančna Gorica.

Vsem proslcem za agromelioracijska dela, teh je okrog sedemdeset, smo razdelili ure v okviru odobrenih sredstev za

ta dela. O pričetku del boste pravočasno seznanjeni. Gozdarji bodo tudi letos poskrbeli za izobraževanje lastnikov gozdov in za strokovno ekskurzijo. Po sestanku si je odbor skupaj z županom ogledal vzoren nasad jagod pri Petanovih v Velikih Pecah.

Za odbor:
Milena Vrhovc

OBVESTILO

Strojni krožek KMETOVALEC obvešča vse svoje člane in ostale kmetovalce, da bo v mesecu juliju v Ivančni Gorici prikaz delovanja članov krožka z lastnimi stroji.

Prireditve bo potekala v nedeljo, 27. julija 1997, na kmetiji Kavšek, Škrjanče 1 (v primeru slabega vremena pred skladiščem semenskega krompirja v Ivančni Gorici) od 14. ure dalje.

Okvirni program prireditve je naslednji:

- Predstavitev delovanja strojev članov SK Kmetovalec
- Predstavitev in možnost preizkušnje traktorskega sedeža Grammer
- Prikaz sodobnega stroja za obrezovanje parkljev (SK Trebnje)
- Ogled najnovejših dosežkov v strojni opremi
- Zabavni program

Pričakujemo, da se prireditve udeležite in vas lepo pozdravljamo.

Strojni krožek Kmetovalec
Kmetijska svetovalna služba

KMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SPOROČA, DA
IMA NOVO
DIREKTNO
TELEFONSKO
LINIJO
tel. št. 778-130.

Kmetijska zadruga Stična bo skladno z dolgoročno usmeritvijo oskrbe svojega trga s kvalitetnimi kmetijskimi pridelki v letošnji sezoni ponudila

breskve za vlaganje, grozdje in jabolka.

Omenjeno sadje bomo prodajali v našem skladišču v Ivančni Gorici. Prednaročila bomo do pričetka sezone sprejemali na upravi ali v skladišču (telefon 777-855 in 777-142).

Zagotovite si pravočasno kvalitetno sadje za ozimnico.

M-KZ Stična

KRATKE KOMUNALNE

ASFALTIRANJE LOKALNIH IN KRAJEVNIH CEST

Komisija za odpiranje ponudb in izbiro izvajalca za izvajanje asfaltskih del v občini Ivančna Gorica v letu 1997 je izbrala izvajalca asfaltskih del. Kakor lansko leto sta tudi letos izbrana izvajalca SCT in Cestno podjetje Ljubljana. Generalna pogodba je v pripravi za podpis in predvidoma v mesecu avgustu se bodo pripravljali aneksi za posamezne ceste. Zato tudi predvidevamo v mesecu avgustu opraviti predizmere, ki nam bodo služile za sklepanje aneksov.

KS pozivamo, da naredijo spisek cest, ki jih nameravajo v letošnjem letu asfaltirati, z naslovi gradbenih odborov za vsako tako cesto, nato morajo spisek potrditi in poslati na občino.

VODOVOD SAD - RDEČI KAL

Izvajalec vodovoda je že položil cevi od rezervoarja do obstoječe cevi, ki je bila položena v letu 1996. Trenutno se gradi črpališče s 30 m³ rezervoarjem. Razširjena je tudi cesta od Podboršta do obstoječe ceste Sad - Rdeči Kal.

VZDRŽEVANJE GOZDNIH CEST

Razpis za vzdrževanje gozdnih cest, ki je bil objavljen v UL št. 26/97 z dne 16. 5. 1997 ni uspel, saj sta bili pridobljeni samo dve ponudbi. Ponovnega javnega razpisa ne bo, ker je med tem začel veljati novi zakon o javnih naročilih in določa, da ni potrebno javnega razpisa za dela, ki so vredna manj kot 5.000.000 SIT.

VZDRŽEVANJE LOKALNIH CEST

Razpis za vzdrževanje lokalnih cest je bil objavljen v UL. Na razpis sta se javila samo dva ponudnika, kar ni dovolj za uspešen razpis. Do nadaljnjega še vedno ostaja vzdrževalec lokalnih cest podjetje Komunalne gradnje Grosuplje. Razpis se bo ponovil.

RAZPIS ZA SREDSTVA DEMOGRAFSKO OGROŽENIH PODROČIJ

Razpis za sredstva iz naslova demografsko ogroženih področij še ni bil objavljen v UL RS, kakor je bil v preteklih letih. Po informacijah, ki smo jih uspeli pridobiti, naj bi se razpis objavil po sprejetju proračuna Republike Slovenije.

IZGRADNJA AVTOCESTE VIŠNJA GORA - BIČ

Komisija za spremljanje izgradnje avtoceste od Višnje Gore do Biča je imela pripombe na lokacijsko uredbo, ki je bila objavljena v UL št. 35/96 z dne 5. 7. 96. Te pripombe je posredovala investitorju na Dars. Dars je nekatere pripombe že upošteval v načrtih faze PGD in PED, nekatere pripombe pa se bodo obravnavale po izdelavi študije predvidenih prometnih tokov. Študija bo predvidoma narejena v mesecu avgustu.

Po informacijah, ki jih imamo, naj bi se avtocesta začela graditi že v letošnjem letu, saj so vse zadeve v zvezi z izgradnjo več ali manj dogovorjene. Čaka se samo še sprejetje proračuna RS za leto 1997, v katerem so namenjena sredstva za izgradnjo.

KANALIZACIJA ŠENTVID PRI STIČNI

Projekt kanalizacije je narejen in usklajen na terenu. Pridobiva se lokacijska dokumentacija, ki pa je tudi že v zaključni fazi, saj se pridobivajo predhodna soglasja upravljalcev komunalnih vodov. V naslednjem mesecu naj bi se pridobivala soglasja lastnikov zemljišč za položitev kanalizacije.

OBVOZNA CESTA V ŠENTVIDU PRI STIČNI

Narejen je idejni projekt - sprememba, in sicer zaradi problema pridobivanja soglasja lastnikov zemljišč. Pridobiva se lokacijska dokumentacija spremembe.

VODOVOD VISOKA CONA STIČNA

Pri pridobivanju soglasij lastnikov zemljišč je prišlo do problemov, saj so se nekateri lastniki premislili in nečejo podpisati soglasja. Tako bo projekt spremenjen.

IZGRADNJA PLOČNIKA V IVANČNI GORICI - NA STUDENCU

Javna razsvetljava je narejena, trenutno pa poteka sama gradnja pločnika. Izkop za meteorno kanalizacijo je zelo zahteven in na nekaterih delih zahteva tudi ročni izkop, ker je v trasi pločnika toliko komunalnih vodov. V trasi poteka kabel telefonije, vodovod in elektrika, zato je izkop potrebno izvesti zelo pazljivo.

KANALIZACIJA ŠKRJANČE - MRZLO POLJE

Lokacijsko dovoljenje je izdano, pripravljata se dokumentacija za javni razpis, ki ga je potrebno objaviti v UL.

Krajane pozivamo, da v 2-metrskem pasu ob cesti sami posekajo veje, ki segajo v cestni svet, kar jim nalaga tudi novi Zakon o javnih cestah. S tem bodo omogočili uporabnikom ceste varnejšo vožnjo in boljše medsosedske odnose.

Tone Jereb

Spoštovane občanke in občani občine Ivančna Gorica!

Obveščamo vas, da bo od torika, 8. julija, dalje vsak drugi torek v mesecu odprta poslanska pisarna Ivančna Gorica na sedežu Kmetijske zadruge Stična, Ulica II. grupe odredov 17, I. nadstropje.

Poslanska pisarna bo v letu 1997 tako odprta:

12. avgusta, 9. septembra, 14. oktobra, 11. novembra in 9. decembra od 10. do 13. ure.

Za vaša vprašanja, pobude in predloge pri delu Državnega zbora Republike Slovenije se vam priporočam.

Franci Rokavec

OPRAVLJENA JE KONTROLA KVALITETE TEMELJEV NOVE OSNOVNE ŠOLE V VIŠNJI GORI

Končno se je na gradbišču nove šole v Višnji Gori spet nekaj premaknilo. Delavci GPG Grosuplje so najprej zalili temeljno ploščo, nato pa so naglo pričeli rasti zidovi. Če ne bo večjih nepredvidenih zapletov in bodo nadaljevali v tem tempu, bo šola pod streho precej pred zimo.

Verjamem, da ste mnogi že začeli izgubljati upanje, da se bo gradnja po veliki začetni vnemi kmalu nadaljevala. Že v prejšnji številki Višnjana sem vas seznanil z dvomi, ki so jih glede kvalitete izdelave temeljev izrazili člani gradbenega odbora in sicer glede kvalitete vgrajenega betona, postavitve armaturnih mrež in razpok na površini temeljev. Za kvalitetno izgradnjo in da bi se izognili nadaljnjim zapletom in očitkom, je svet KS Višnja Gora priporočil občini Ivančna Gorica, naj naroči preiskavo kvalitete in pregled izvedbe temeljev

pri neodvisnem nadzornem inštitutu, kar je občina tudi storila.

Pregled je zaupala podjetju IRMA - Inštitutu za raziskavo materialov in aplikacij d.o.o. iz Ljubljane, ki je 13. 6. 1997 poslalo Poročilo o preiskavi kvalitete in pregledu izvedb temeljev nove osnovne šole v Višnji Gori. Kvaliteto betona so preverili z udarnim kladivom in odvzemom vzorcev betona s kronskim vrtnjem valjev (100 mm in 150 mm). Ugotovili so, da dosežena vrednost tlačne trdnosti zadostuje za predvidene obremenitve in da je varnost oz. stabilnost temeljev zagotovljena. Upoštevati je potrebno tudi dejstvo, da se bo trdnost betona sčasoma še povečevala za cca 15 %.

Glede razporeditve armaturnih palic v temeljih so ugotovili, da razdalje med palicami variirajo, vendar je število palic na enoto preseka skladno

s projektom. Zaščitna plast betona nad armaturo je pomanjkljiva in jo je potrebno popraviti s prekrivtjavo armature. Na temeljih so na nekaterih mestih prisotne tudi prečne razpoke, ki so nastale zaradi neenakomernega posedanja sveže betonske mase in jih je pred nadaljnjim betoniranjem potrebno zapreti.

Iz zgoraj navedenih ugotovitev je razvidno, da so bile pri izvedbi temeljenja sicer narejene nekatere napake, vendar po sanaciji ne bodo vplivale na varnost oz. stabilnost zgradbe. Svet KS je sprejel sklep, po katerem sprejema poročilo in priporočila občini Ivančna Gorica, naj pospeši aktivnosti za nadaljevanje gradnje. O ugotovljenih pomanjkljivostih in o stroških pregleda naj se posvetujejo z izvajalcem gradnje.

Dušan Strnad
(Iz Višnjana)

DOBILI SO ASFALTNO CESTO

Junija se je prebivalec vasi Sad in tudi Rdečega Kala uresničila velika in stara želja. Pot do tega asfalta pa ni bila ne kratka ne poceni.

Traso, dolgo 973 metrov, so utrdili sami domačini, pa še 40 odstotkov vrednosti asfalta so plačali. Skupaj so morali zbrati 45 tisoč DEM. Po 4.300 pa do 4.800 DEM, je moralo prispevati vsako gospodinjstvo.

Tiste ure pa, ko so delali na cesti, posebno pri utrjevanju, nihče ni štel.

Nekaj čudnega pa je vseeno pri tem. Dobili so asfalt, do konca leta bodo imeli tudi telefone.

Vode, zdrave, tekoče vode pa še nimajo. Morda bo prišel čez nekaj let.

zavod za prostorsko,
komunalno in stanovanjsko
urejanje grosuplje p.o.
taborska 3, 1290 grosuplje

**KUPIMO ZAZIDLJIVE PARCELE, STANOVANJA
IN STANOVANJSKE HIŠE V OKOLICI LJUBLJANE,
GROSUPLJE ALI IVANČNI GORICI**

TEL.: 061/762-246, 061/763-078

**POSLADKAJTE SI
POLETJE S
SVEŽE OBRANIMI
DOMAČIMI
JAGODAMI, KI JIH
DOBITE NA
KMETIJI
PETANOVIH**

**V VELIKIH PECAH
26, ŠENTVID PRI
STIČNI.**

Prodajamo

**PROIZVODNE HALE MALO HUDO
(AGROSTROJ)**

Možen je nakup posameznih delov objekta
(za obrtno ali proizvodno dejavnost z lastnimi proizvodnimi prostori
in pisarnami - vseljivo takoj).

**Skupna površina hal je cca 2000 m².
Površina pisarniških prostorov je cca 500 m².**

Splošne informacije:

Občina Ivančna Gorica, telefon: 778-384, g. Blatnik
Območna obrtna zbornica, telefon: 762-426, g. Lampret

Podrobnejše informacije:

Mihovec, d.o.o., telefon: 133-74-38 ali 132-21-22, ga. Rožac

OD FUŠARJA DO OBRTRNIKA

PRENEHANJE OBRTNE DEJAVNOSTI

Vprašanje:

Decembra leta 1995, sem prenehal opravljati obrtno dejavnost, ki mi je v bistvu prinašala samo izgubo. Svojo odločitev sem takrat pisno sporočil na občino, vendar kopije tega dopisa nisem shranil. Tudi davčne napovedi nisem oddal in nisem se preoblikoval v s.p.p., za kar je bil menda postavljen rok 1.1.1995.

Z občine pa mi kar naprej pošiljajo »metrsko« položnice, ki bi jih moral poravnati, čeprav nisem več obrtnik. Kaj mi svetujete?

Odgovor:

V vašem primeru je težko karkoli svetovati. Nujno je, da se osebno zglasite na svoji upravni enoti z vso dokumentacijo, s katero pač razpolagate, in zadevo uredite. V nasprotnem primeru se bo stvar samo še bolj zapletla in jo bo brez še večjih finančnih posledic težko razplesti.

Če samostojni podjetnik, posameznik, namerava zaradi takih ali drugačnih razlogov dokončno prenehati s svojo dejavnostjo, mora namero 3 mesece pred dokončnim dejstvom to javno objaviti. Najbolje je, da to objavi v Uradnem listu ali v drugem javnem glasilu. Šele z dokazilom o javni objavi in preteku roka se zgloši na svoji upravni enoti - davčnem organu in sproži postopek za prenehanje dejavnosti.

VKLESOVANJE ČRK V NAGROBNIKE

Vprašanje:

Želel bi vklesovati napise na nagrobne plošče, pa me zanima, kakšna kvalifikacija se za to zahteva.

Odgovor:

Vklesovanje črk na nagrobnike ni samostojna dejavnost in spada pod naziv »kamnoseška dela na surovem kamnu iz kamnoloma«. K tej dejavnosti spadajo: rezanje, obdelovanje in brušenje kamna za uporabo v gradbeništvu, na pokopališčih, na cestah, kot kritino ..., kamnoseška dela na surovem kamnu iz kamnoloma. Ne spada pa sem delo, ki se opravlja v kamnolomu, npr. proizvodnja surovega rezanega kamna, izdelovanje mlinskih kamnov, brusov in podobnih izdelkov. Poklic za opravljanje navedenega (sem spada tudi vklesovanje črk) pa je kamnosek.

Torej, če niste kamnosek, boste morali zaposliti ustrezno kvalificiranega delavca. Če pa imate sami zaključeno poklicno šolo, lahko na Srednji gradbeni in ekonomski šoli v Ljubljani opravite dokvalifikacijo, kar pomeni, da boste po približno enoletnem šolanju lahko pridobili kvalifikacijo za kamnoseka. Telefon šole je 342-878, kontaktna oseba pa ga. prof. Anja Killer Kovač.

Pripravila: Jelka Božič

VAJENEC NEKOČ IN DANES

V prejšnji številki našega časopisa smo govorili o vajeniški oziroma učni pogodbi.

Rekli smo, da se s podpisom učne pogodbe delodajalec zaveže, da vajenca izuči za določen poklic, vajenec pa se nauči in se seznanji z delom in okoljem, v kakršnem bo delal po končanem šolanju.

Če pogledamo malo v svet in nazaj v zgodovino, vidimo, da se je odnos med vajencem in mojstrom močno spremenil. V stari Japonski je bil vajenec adaptiran (posvojen) v mojstrsko družino. V Evropi, kjer je vajeništvo postalo tradicija, je cehovski sistem vajencem zagotovil uk in bivanje oziroma stanovanje na mojstrskem domu. V nekaterih kulturah je bila obrt v posesti kast (npr. v Indiji), tako da so sile obrtne skrivnosti nedostopne za vsakogar. Obstajalo je celo prepričanje, da ima nekdo svoje obrtne spretnosti v krvi in da se nekdo drug ni zmožen naučiti nekega poklica. Običajno si je vajenec moral sam plačati dostop do znanja mojstrske obrti. Sedaj, v modernem vajeništvu (če ga lahko tako imenujem), je drugače, vajenec je za delo plačan, oziroma dobi nagrado, učenje pa je urejeno z zakonom.

Vajeništvo v Nemčiji

Nemški dualni sistem vajeništva poteka (blokovno) prvič v šoli, nato pa v obratovnici. V mednarodnem merilu pomeni ta način učenja za naprednega, saj imajo mladi raje učenje na delovnem mestu kot v šolskih delavnicah, ob tem pa se razvija posameznikova osebnost in se pogloblja njegovo socialno življenje. Obrtnik ali mojster se s pomočjo te delovne sile zavaruje pred nezaželenimi delavci, saj si vajenca in kasneje pomočnika naredi sam po svoji želji in potrebi.

Vajeništvo v Sloveniji

V letošnji jeseni se bo po dualnem načinu izobraževanja začelo šolati okoli 440 učencev, ki jim bomo po dolgem času spet lahko rekli vajenci. Največ vajencev bo v poklicih avtomehanik in mizar, niti enega vajenca pa ni med usnjarskimi galanteristi in izdelovalci usnjenih in krznenih oblačil, malo manj je mesarjev in avtokleparjev. Verjetno pa ne bo vajencev za poklic RTV mehanik, ker je bilo premalo prijav, enako pa velja tudi za zidarja, saj kaže, da bo šolanje zaživelo le v Celju, na Gradbeni šoli v Ljubljani pa se bodo šolali tesarji.

Vzrok temu je dejstvo, da je vajeništvo pri nas novost, da je eksperimentalna oblika izobraževanja, kar pomeni, da se nejasnosti in pomanjkljivosti lahko odpravljajo in spreminjajo. V tem prehodnem obdobju mora država poleg delodajalcev prevzeti tudi del nalog, saj je do sedaj sprejela le potrebno šolsko zakonodajo. Druge evropske države ta način poklicnega učenja podpirajo in finančno pomagajo, ker se zavedajo, da je to naložba v nova delovna mesta, da je na tak način vzgojen delavec dragocen za delodajalca in s tem tudi za državo.

Zapisala
Majda Može

Osrednja tema 29. seje ivanškega občinskega sveta je bila pridobitev lokacije za deponijo komunalnih odpadkov

»KAM BI DEL! I, KJER SI VZEL.«

Anton Aškerc, čigar verz je to, govori sicer o mejniku. Še kako resničen in uporaben pa je tudi za komunalne odpadke. Kaj vse, kar zmečemo v smetnjak, bi se dalo koristno uporabiti, če bi le imeli voljo in možnosti. Na samo deponijo bi tako prišlo le malo odpadkov. Marsikaj bi lahko še enkrat uporabili: steklo, plastiko, papir, kovine in še marsikaj.

Namesto da drago plačujemo odvoz smeti in tam, kjer je deponija, sosedom še odškodninsko rento, bi, če malo pretiravamo, z odpadki še zaslužili.

Nekaj pa bomo vseeno morali ukreniti, in to na državni ravni, sicer bo naša lepa domovina kmalu ena sama komunalna deponija.

Ne pričakujmo pa, da se bo za to trudilo komunalno podjetje, saj bi si s tem odrezalo vejo, na kateri »kraljuje«.

Po svetu so že marsikaj storili. Kdaj se bomo spametovali tudi pri nas?

»Trda roka« podpredsednice

Tokratno sejo občinskega sveta je zaradi odsotnosti predsednika Jurija Goriška vodila podpredsednica Milena Vrhovec.

Poizkus, da bi seja potekala hitreje in bolj organizirano, ji je le deloma uspel. Že na samem začetku je izsilila sklep, da se morajo razpravljalci ob posameznih točkah dnevnega reda prijaviti že pred začetkom razprave ob določeni točki. Prav tako naj bi imel razpravljalec le tri minute časa, da bi povedal svoje mnenje.

Kot je bilo pričakovati, se prav dolgo tega niso držali. Navada je pač železna srjaka. Pa vendar... se je seja kljub dolgem in zahtevnemu dnevnemu redu končala v rekordno kratkem času, začela se je ob 18. in končala minuto pred 24. uro. Res pa je, da podpredsednica ni dovolila vmesnega odmora. No, nekateri so si ga vzeli kar sami.

Komunalna deponija bo najdražja investicija

Taktična napaka pri iskanju prostora za novo komunalno deponijo, da so se odločili le za eno lokacijo, je povzročila, da so lastniki parcel astronomsko dvignili ceno. Svoj

piskrček so pristavili še sosedje, oddaljeni 700 do 2000 metrov, ki prav tako zahtevajo odškodninsko rento. Svoje pa hoče tudi Krajevna skupnost Višnja Gora.

Ker pogajanja še niso končana, natančne številke še niso znane. Po tem, kar zahtevajo sedaj, naj bi to vse tri občine veljalo kar nekaj 100 milijonov tolarjev. Odkup zemljišča in izgradnja ustreznega odlagališča z vso infrastrukturo pa še prav toliko. Vse skupaj se govori o 600 milijonih tolarjih.

Ceno bomo seveda plačevali prebivalci vseh treh občin.

Tudi ivanški svetniki so, kot preje že grosupeljski in dobrepoljski, sprejeli sklep, da Komunalno podjetje nadaljuje s pogajanja.

Razprava o tem je bila dolga in mučna, saj je kar nekaj svetnikov iz Višnje Gore. Sklep so sprejeli, ker druge izbire pač niso imeli.

Kup kamenja še ni vikend

Akcija občine Ivančna Gorica, v kateri naj bi evidentirali in obdavčili vse vikende v občini, je povzročila med občani kar precej hude krvi. Mnogi so za stare, razpadajoče hiše

dobili listine za napoved za odmero davka od premoženja, med tem ko jim je znano, da vikendaši - črnograditelji niso dobili ničesar.

Menda je v naši občini 1.345 vikendov. Od teh jih je doslej 429 redno plačevalo svoje obveznosti. Podjetje GEOSVET, ki je prevzelo evidentiranje počitniških hiš v občini, bo imelo še težko delo. Le slaba polovica je vrnila izpolnjene formularje in le polovica od teh priznala, da ima vikend.

Kot je povedal predstavnik Geosveta, g. Vinko Petrič, bo moral občinski svet določiti kriterije, kaj je počitniška hišica in kaj le zidanica, čebelnjak, gospodarsko poslopje itd., kar trdijo nekateri lastniki za svoj »vikend«, pa tudi to, ali je vikend še vikend, čeprav lastnik v njem stalno prebiva.

No, večina meni, da se izplača dregniti v to sršenje gnezdo. Že dohodek občinskega proračuna bo tako precej večji. Ne nazadnje pa bodo s tem popravili krivico tistim, ki so počitniško hišo naredili legalno in zanjo tudi plačevali obveznosti, medtem ko črnograditelji niso plačevali ničesar.

Konec koncev pa je treba le dokazati, da se izplača biti pošten.

Zaradi varstva vira pitne vode brez nje

Ob sprejemanju odloka o varstvu virov pitne vode na območju občine Ivančna Gorica ni bilo posebne razprave, saj je predlagatelj pojasnil, da so lahko varstvene pasove okrog virov pitne vode marsikje celo zmanjšali. Posebno v novih črpališčih se voda pridobiva iz globinskih vrtin, kjer površinsko onesnaževanje nima

velikega vpliva.

Zanimiv pa je bil odgovor strokovnjaka na vprašanje, zakaj 16 hiš v vasi Kuželjevec ne more dobiti tekoče pitne vode.

Vas Kuželjevec leži v zaščitem pasu zajetja Globočec. Po predpisih bi bila napeljava pitne vode v to vas dovoljena le, če bi zgradili čistilno napravo. Čistilne naprave pa po republiškem odloku o varstvu virov pitne vode na tem, zaščitem pasu ni dovoljeno postaviti.

Pa smo tam!

Rešitev bi menda bila, če bi v vasi zgradili kanalizacijo in jo speljali izven varstvenega pasu in tam zgradili čistilno napravo.

Nekaj nelogičnega je v teh pogojih.

Vaščani Kuželjevca najbrže ne bi porabili nič več zdrave pitne vode kot jo sedaj iz vodnjakov, ki je sumljive kakovosti. Uporabljena voda pa že sedaj odteka v zemljo. Če pa bi zgradili kanalizacijo (cena verjetno ne bi bila nizka), jo izpeljali izven varstvenega pasu pa najbrže čistilne naprave zaradi zajetja pitne vode sploh ne bi bilo treba.

Nič brez vednosti občine

Čeprav so svetniki na prejšnji seji zavrnili osnutek odloka o pomožnih objektih, napravah in drugih posegih v prostor, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje, so tokrat odlok sprejeli po hitrem postopku.

Predlagam, da si odlok pazljivo preberete v Uradnem vestniku, ki je priloga tej številki.

Tam so naštetni vsi pomožni objekti, za katere ne boste potrebovali lokacijskega dovoljenja, ampak ga boste lahko zgradili le s priglasitvijo del.

Če boste na primer svojemu psu hoteli postaviti uto, boste priglasitvi morali predložiti zemljiškoknjižni izpisek, kopijo katastrskega načrta, urbanistično mnenje pristojne strokovne službe županstva, ki bo morala vsebovati opis in skico posega, po potrebi pa še grafično ureditev in potrebna soglasja (?).

Si predstavljate, koliko časa in denarja vas bodo veljali samo ti dokumenti? In na drugi strani, kakšni bodo kupi papirjev na Županstvu, seveda, če se bodo vsi držali tega odloka.

Še hiš in vikendov, ki jih ljudje v večini prav zaradi papirjev in čakanja gradijo na črno, ne moremo niti registrirati, pa se hočemo spraviti še na pasje hišice.

Svetniki so na 29. seji sprejeli še sklep o javni razgibitvi osnutka sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana 1986 - 2000, za območje občine Ivančna Gorica pa osnutek odloka o krajevni turistični taksi. Dali so soglasje k statutu zdravstvenega doma Ivančna Gorica in potrdili poročilo o delu javnega Komunalnega podjetja Grosuplje za leto 1996 in plan dela za leto 1997.

Nato pa so se, brez posebnega ceremoniala, razšli s te zadnje seje pred letnimi dopusti.

Andrej Agnič

POPIS VIKENDOV IN DRUGIH OBJEKTOV ZA REKREACIJO V OBČINI IVANČNA GORICA

Stanje evidenc je največkrat pomanjkljivo, zato jih želimo urediti do te mere, da so čim bolj uporabne in realne. To velja tudi za našo novonastalo občino. Do tega trenutka imamo na razpolago podatke, ki so bili zbrani v preteklosti in v okviru nekdanje Občine Grosuplje. Podatki torej obstajajo, vendar so nepopolni in ne dajejo pregleda realnega stanja. To tudi skoraj ni mogoče, saj se je v preteklih letih marsikaj spreminjalo. Poleg neurejenih evidenc se ob tem pokažejo še druge pomanjkljivosti, ki jih kot lastniki - kupci nismo sproti uredili na sodiščih oziroma zemljiških knjigah. To se kaže še posebej pri nepremičninah, ki postajajo v novih občinah in nasploh predmet novih davčnih obremenitev.

Vikendi in drugi objekti za rekreacijo se glede na zakonodajo in sprejete občinske odloke obdavčujejo. Zakon dopušča petkratno povečanje tovrstnih davščin, pri čemer je višina obdavčitve različna, odvisna pa je od sklepov posameznega občinskega sveta.

In že smo pri temi, ki je na nek način "razburila" lastnike vikendov in drugih objektov za rekreacijo v naši občini.

Občinski svet naše občine se je odločil,

da davščine za zgoraj omenjene nepremičnine poveča. Odlok o povečanju tega davka je bil objavljen v Uradnem vestniku Občine Ivančna Gorica, št. 10/96. Ta odlok predvideva dvakratno povečanje davka, ki naj bi stopil v veljavo s 01.01.1997. Občinski svet naše občine je na svoji 24. redni seji 24.01.1997 sprejel moratorij nad izvajanjem tega odloka s tem, da je izvajanje odloka o novih davščinah za vikende in druge objekte za rekreacijo odložil do 01.07.1997 (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 1/97). Že takrat je občinski svet Županstvu Občine Ivančna Gorica naložil, da se pripravi evidenca vikendov in drugih objektov za rekreacijo v naši občini, upoštevajoč podatke, ki so na razpolago v strokovnih institucijah. Na podlagi javnega razpisa za izvedbo popisa vikendov in drugih objektov za rekreacijo je bila za nosilca evidence izbrana firma Geosvet Grosuplje.

Občinski svet Občine Ivančna Gorica je na svoji 29. seji dne 11.07.1997 obravnaval delno poročilo in ugotovitve pri nastajanju nove evidence, ki ga je pripravil Geosvet Grosuplje. Iz njega je razvidno, da je bilo posredovano 1300 evidenčnih listov lastnikom zemljišč, na katerih naj bi bili locirani tovrstni objekti. Rok za vrnitev

izpoljenih obrazcev je bil 23.06.1997. Vsem lastnikom zemljišč oziroma objektov, ki podatkov niso posredovali pravočasno, smo posredovali opomin.

In zakaj smo se odločili, da odložimo veljavnost odloka o povečanju davščin za vikende in ostale objekte za rekreacijo?

Ugotavljamo namreč, da je doslej te obveznosti po podatkih Davčne uprave - Izpostave Grosuplje plačevalo le 406 lastnikov. Naša predvidevanja pa kažejo, da je na območju Občine Ivančna Gorica več kot 1000 vikendov oziroma drugih objektov za rekreacijo. Da bi bila obremenitev kar najbolj porazdeljena med imetnike teh nepremičnin, oziroma bi zajela večino lastnikov, smo se odločili, da najprej vzpostavimo evidenco. Do tega trenutka je evidenčne liste vrnilo približno 830 lastnikov.

Kako naj ravna lastnik nepremičnine?

Prav je, da lastnik temeljito prebere spremeni dopis. Če ugotovi, da so podatki točni (naslov, k.o., parc.št.), izpolni preostale rubrike v evidenčnih listih in napovedih. V primeru, da na parceli, za katero sprašujemo, ni objek-

ta, pa ima možnost, da svoje predloge, ugotovitve in podobno vpiše v rubriko opombe. Vsi lastniki zemljišča, kjer na parceli, za katero sprašujemo, nimajo vikenda ali objekta za rekreacijo, vrnejo na naš naslov le prvi obrazec. V primeru, da je na parceli, ki jo navajamo vikend ali objekt za rekreacijo, pa je potrebno izpolniti oba obrazca. Če to zadeva nadomestno stanovanjsko hišo ali podobno, naj se to pripiše.

V najkrajšem času bo pooblaščen firma Geosvet Grosuplje pripravila končno poročilo. Pred tem pa bo preverila stanje tudi na terenu, kar pomeni, da bodo s pregledom na terenu opravljeni vsi tisti ogledi, pri katerih nismo prejeli odgovora. Zagotovo je urejenost evidence na tem področju nujna in potrebna. Prepričani smo, da je in mora biti tudi v interesu lastnikov, da se evidence vzpostavijo. Na podlagi nove evidence vikendov in objektov za rekreacijo pa se bo izvedlo povišanje tovrstne davščine, kot jo določa odlok o davku od premoženja v Občini Ivančna Gorica (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 1/97).

Pripravil:
Vinko Blatnik

Srednja šola Josipa Jurčiča 1. septembra 1997 najame dve stanovanji za potrebe profesorjev, in sicer:

1 družinsko stanovanje v Ivančni Gorici ali v Grosupljem za prof. angleškega in nemškega jezika,

1 enosobno stanovanje v Ivančni Gorici za prof. matematike.

Ponudbe oddajte Srednji šoli Josipa Jurčiča, tel. 778-720.

Ravnateljica Srednje šole Josipa Jurčiča
Milena Vrenčur, prof.

V prejšnji številki Klasja je tiskarski škrat pri številu obiskovalcev samostana Stična dodal tri ničle. Najbrž je mislil, da ničle tako nič ne pomenijo. Vseeno pa je iz tega nastalo število obiskovalcev kar 20 milijonov namesto 20 tisoč na leto.

BO TELEFONIJO V NAŠI OBČINI PODPRLA EVROPSKA SKUPNOST ?

Telefonija, nujnost življenja in napredka današnjega časa, se je v naši občini začela intenzivneje razvijati šele v zadnjih dveh letih. Veliko je bilo že narejenega, saj je že kar nekaj krajev, kjer ima telefonski priključek skoraj vsaka hiša. Ponekod prav sedaj napeljujejo kable in postavljajo centrale za nove priključke. So pa še območja, v katerih so telefoni redkost. Vse lepo, le da gre za bodoče naročnike vse prepočasno in da morajo nekateri plačevati več kot večina drugih. Telekom je pač edini pri nas in dela in zaračuna kot njemu ustreza.

No, začelo pa se je spreminjati. Za postavljanje telefonije in drugih informativnih povezav, so se začeli zanimati tudi konkurenti iz drugih držav.

Prav pred dnevi sta bila na informativnem obisku v naši občini g. Maurice Begley in g. Andrew Dymonol, iz British Telecom Telconsult, kot predstavnika Evropske unije. Vodil pa ju je namestnik državnega sekretarja za promet in zveze, Andrej Hrovatin.

Proučevala sta možnost, da bi s pomočjo ugodnih kreditov in tudi z nepovratnimi sredstvi, pa seveda s strokovno pomočjo Evropske unije,

vzpostavili samostojno telefonijo v naši občini. Temu strokovno pravijo, da bi imeli lastnega operaterja.

Po razpravah na županstvu in ogledu terena, sta izjavila, da je naša občina primerna za poizkus uvedbe »samostojne« telefonije. Prednost bi bila predvsem v tem, kot sta zatrjevala, da bi novi naročniki ceneje prišli do telefonskega priključka. Z dobrim gospodarjenjem pa tudi do cenejšega telefoniranja.

S pomočjo Evropske unije pa bi lahko hitreje in sproti uvajali sodobno tehnologijo prenosa informacij. Postali naj bi nekaki pionirji novega načina

uvajanja in upravljanja telefonije v Sloveniji.

Po podatkih, ki sta jih dobila, bosta v nekaj mesecih izdelala študijo z vsemi izračuni, ki bodo pokazali, ali se projekt samostojnega operaterja v naši občini izplača ali ne. Realizacija pa bo odvisna tudi od nas samih in seveda od države, oziroma Ministrstva za promet in zveze.

Možnosti so najbrže kar velike, saj Evropska unija, kamor se trudimo priti, tudi na področju telefonije ne bo dovolila monopolizma.

AA

Gosta sta si ogledala tudi področje naše občine. Seveda tudi naše kulturno-zgodovinske in turistične zanimivosti. Bila sta navdušena nad njimi.

Pismo Feliksa Jernejčiča občinskim svetnikom

Spoštovani svetniki občine Ivančna Gorica!

Če te človek išče s pogledom - pogledj ga.
Če se te dotakne z rokami - objemi ga.
Če ti želi kaj povedati - poslušaj ga.
Če se počuti nemočen - pomagaj mu.
Če je žalosten - potolaži ga.
Če se znajde v težavah - opogumi ga.
Če izgubi upanje - ohrabri ga.

Pogled, pogum, hrabrost, spoštovanje, poslušaj, upanje in pomoč naj bi bile temeljne vrline vsake občine, na katerih naj bi ta gradila in stala ob strani slehernemu občanu; ne glede na izobrazbo, starost, pripadnost, položaj...

Vemo, da se trudite po svojih močeh zagotoviti čim boljše materialne pogoje vsem ljudem. To pa, žal, ni dovolj. Poleg "materialnega" rabimo tudi

telesnega zdravnik. Prav zaradi tega, nujno potrebnega, smo se obrnili na vas, spoštovani svetniki naše občine. Menimo, da ste vi tisti, ki ste sposobni, pristojni in dolžni rešiti ta problem.

"Zahtevamo stalnega ali vsaj po dogovorjenem urniku redno prihajajočega zdravnika". Iz samoprispevka in velikega truda naših ljudi smo zgradili zdravstveno ambulanto in tudi stanovanje, ki bi zdravniku olajšalo delo na našem suhokranjskem področju.

Kljub vsem prizadevanjem, ustnim in pisnim tarnanjem nismo uspeli; **SPLOŠNA AMBULANTA V ZAGRADCU JE ZAPRTA!**

Vsi izgovori, da je zidovje prazno, so neutemeljeni. Področje Zagradca, Ambrusa in celo Krke je tako obširno, da zdravnik ne bi sedel križem rok.

So ljudje, ki nimajo avtomobilov ne izpitov ali pa imajo oboje, a zaradi težkih življenjskih preizkušenj ostajajo nemočni. Vas taka dejstva nič ne prizadenejo? Povrh vsega je ukin-

jjenih tudi več avtobusov, da ne moremo niti v niti iz Ivančne Gorice. Lahko pa se zgodi, da zaradi prevelike gneče sploh ne prideš na vrsto. Izgovor o pre-majhnem obisku ljudi v zagraški ambulanti je iz trte zvit. Pridemo le do vrat, na katerih jasno piše, da zdravnik ni; pa čeprav je četrtek. Sedaj pa ga kar do septembra ne bo.

Nimamo niti telefonov, da bi lahko preverili, ali je zdravnik tukaj ali ne. Ali bo to zidovje čakalo le še na večje razumevanje in ostajalo simbol in vzor propadanja našim zanamcem?

Teško je prodreti, treba pa je začeti.

To pismo je resna prošnja in opozorilo na rešitev tega problema, saj je zdravstveno stanje slehernega človeka, družine.... osnovna človeška vrednota in vrednota, ki naj jo občina v prvi vrsti zagotovi ljudem.

Za poslušaj in zavzetost se vam v imenu zagraških in okoliških občanov iskreno zahvaljujem.

Feliks Jernejčič

Popravki v Uradnem vestniku št. 4/97

V pravilniku o dodeljevanju socialnih stanovanj v najem Občini Ivančna Gorica je v 5. členu izpadla tabela, ki pa jo objavljamo tokrat.

Število družinskih članov	Stanovanjska površina do	Vrsta
1	24 m ²	soba ali garsonjera
2	32 m ²	garsonjera ali enosobno
3	55 m ²	enoinpolsobno ali dvosobno
4	65 m ²	dvosobno ali dvoinpolsobno
5	70 m ²	trisosobno ali trisosobno s kabinetom

V odloku o priznanjih in nagradah občine Ivančna Gorica se naslov odloka glasi pravilno: **Odlok o priznanjih in nagradah Občine Ivančna Gorica za leto 1997**

V glavi Sklepa o imenovanju predstavnika Občine Ivančna Gorica v Medobčinski odbor za vodovodni sistem Globočec se v 2. vrsti zamenja besedo - **kršenju** - z besedo - **koriščenju** -.

Za napake se bralcem opravičujemo!

ODGOVOR SKUPINE ZA SPREMLJANJE DELOVANJA LD ŠENTVID PRI STIČNI G. BENACU!

SPOŠTOVANI G. BENAC,

predvidevamo, da je vaše obžalovanje lovcev vsiljenega dialoga prek medijev le posledica vaše neobveščeniosti o dialogu, ki je med našim združenjem in LD Šentvid potekal ves čas od neljubega dogodka, ko je bil ustreljen pes Tom, do sedaj. Morda tudi vaša prizadetost izhaja iz nepoznavanja teh dejstev. Pa naj jih naštejemo in vas nekoliko popravimo in dopolnimo:

- Pooblastila, ki jih zakon daje lovske-mu čuvaju in jih ta lahko (zakon mu ne nalaga, da jih mora) izvaja glede ustrelitve psov, poznate, kot verjetno tudi poznate priporočilo LZS, ki nalaga lovske-mu čuvaju, da lastnika psa, ki nenadzorovano teka po gozdu, predhodno o tem obvesti in šele nato ukrepa. Pes Tom je bil ustreljen v naselju zunaj lovišča, manj kot 100 m od hiš z neustreznim orožjem. Vse to so kršitve zakonskih predpisov, ki urejajo delovanje lovske organizacije oz. lovskih čuvajev v lokalni skupnosti.

- Po ustrelitvi psa Toma je družina Kastelic nekajkrat obiskala lovskega čuvaja, ki je psa ustrelil, vendar ustrezne razlage ali zagovora ustrelitve ni dobila. Lovski čuvaj po teh obiskih ni o potencialno problematični zadevi obvestil svoje LD.

- Nekaj dni po dogodku je dr. B. Dušič poskušala preko telefona stopiti v stik s predsednikom LD Šentvid (ki je doma v Ljubljani) in se je zaradi njegove nedosegljivosti odločila za pismo, v katerem ga je obvestila o problemu zasvojenosti človeka, ki v imenu LD Šentvid opravlja službo lovskega čuvaja. V tem pismu je omenila tudi dogodek ustrelitve psa Toma. Pismo je odposlano vsaj 10 dni prej, preden je bila o zadevi obveščena novinarka SN. Ne drži torej navedba, da je o dogodku LD Šentvid slišala iz medijev. Pismo je shranjeno v arhivu pri nas, predvidevamo, da tudi pri LD Šentvid, saj je bilo odposlano s povratnico. Torej, prizadeti in tisti, ki so nam bili v oporo, smo se najprej obrnili na LD Šentvid, a zaman.

- Niti članek v SN, niti prispevek v TV Tedniku nista objavljena na pobudo gospe Dušič. Pri odločitvah smo vedno sodelovali vsi in jih sprejemali po posvetovanju s konsenzom.

- Po izidu članka in preden smo sploh obravnavali možnost kakšnega TV-prispevka je na naslov LD Šentvid odposlano pismo družine Kastelic, ki ga je podpisalo tudi 6 vaščanov Glogovice o potencialno nevarnem vedenju njenega lovskega čuvaja in

ustrelitvi psa Toma.

- Šele po vsem tem, a kakšen mesec po dogodku, je prišel prvi odziv LD Šentvid, v katerem nas je obvestila o uvedbi disciplinskega postopka.

-Nekako sočasno je LD Šentvid poiskala pri veterinarski službi podatek o cepljenosti psa Toma in ugotovila, da pes leta 1996 ni bil cepljen. Dejstvo je, da je pes opravil preventivna cepljenja (ambulantni dnevnik št. 166134 in 166343), cepljenja proti steklini pa ne zaradi nekajmesečnega zdravljenja poškodbe na Kliniki za male živali v Ljubljani, v času ko je potekalo skupinsko cepljenje psov v Šentvidu. Dejstvo, da pes ni bil cepljen, pa vendar ne spremeni odgovornosti lovskega čuvaja, ki v času, ko je streljal, za to ni vedel, kajti njegova dolžnost (tudi po zakonu) je bistveno drugačno ravnanje s truplom ustreljene živali. Kljub temu pa je ta podatek postal ključen argument v različici, ki jo o dogodku posreduje lokalna LD.

- Oba prispevka (v Slovenskih novicah in TV Tedniku) sta po našem mnenju spoštljiva do vseh udeležencev, predvsem pa je bila v obeh primerih ponujena beseda tudi LD Šentvid, da razloži ali zagovarja svojo plat dogodka ali svoj molk in dopolni zgodbo s svojim videnjem. Žal je LD to sodelovanje odklonila pri TV-prispevku.

To je nekaj podatkov, ki dopolnjujejo vašo razlago primera, g. Benac, o katerih se lahko prepričate in si jih ogledate pri kolegih v LD Šentvid, kjer gotovo hranijo pisma in spremljajo komunikacijo o tej zadevi. Mogoče boste potem v nekoliko drugačni luči gledali potek naše komunikacije z lokalno LD, ki ga bomo dokumentirano in datirano s kopijami pisem in kronološkim potekom dogodkov morda uspeli natiskati kot majhno brošurico v informacijo ali pomoč tistim, ki jih ta primer zanima.

Glede vprašanja nadzora psov v mestih in naseljih, ki je postalo še posebej aktualno po strahovitem dogodku v Grosupljem, je to tema za poglobljeno in široko družbeno debato, pri čemer pa lovcev nikakor ni dana prednostna pravica ukrepanja ne presojanja.

Za skupino za spremljanje delovanja LD Šentvid
Danijel Kastelic ml.
Šentvid pri Stični 17

POGLEJMO RESNICI V OČI

Prebral sem vaš članek, gospod Benac - lepo je napisan. Ne mislim z vsemi sredstvi očrtni LD. Ogromno je lovcev, ki so res prizadeti in širijo ugled lovske družine. Veliko pa je takih, ki si ne zaslužijo ime lovec in ki s svojimi dejanji kvarijo ugled svojim tovarišem. Dolgo časa sem zbiral članke o prekrških lovcev in jih še vedno - ni jih malo. Zato recimo bobu bob in ustavimo to kalvarijo. Skupina 23.000 oboroženih lovcev se mora držati zakonskih predpisov. LD bi morala vedeti za vsak naboj, pa naj bo izstreljen na divjad ali domačo žival - zato imate vodjo LD. Kot član neformalne skupine pa lahko samo pomagam ljudem in lovcem s predlogi, svetovanjem, ne pa tako, da očrnim človeški ugled, posebno pa ne lovske družine. Glede odstavka o Anici Sitarjevi pa kot vaščan Velikih Pec menim čisto drugače, kot ste napisali. Res je, da so pse, ki jih je pred lakoto in smrtjo rešila Anica Sitar, izpustili brezvestni lastniki in se odpeljali, ni pa res, da so pri Sitarjevi lačni in da jih ne more nahraniti. Kot vaščan sem jo obiskal in videl pse, ki so zdravi, nahranjeni in cepljeni. Ni jih celo krdelo - le pet. Njeni psi ne preganjajo divjadi tako kot vaši, kadar imajo lovci odprt lov. In še to: pravite, da skrbite za naravo. Zakaj ne spremenite imena v naravovarstvenike?

Martin Kastelic
Velike Pece

EKSKLUZIVNO - EKSKLUZIVNO - EKSKLUZIVNO - EKSKLUZIVNO

MIRJAM BONČINA NA OBISKU PRI PAVAROTTIJU

Evropa 2000 - tretje zanesljivo "zgodovinsko" tisočletje stare celine se že črta na obzorju. Današnji otroci bodo prestopili njegov prag in oblikovali začetne decenije. Kako pa otroci vidijo čas, ki smo jim ga zapustili v dediščini? Kaj bodo prenesli v prihodnost? To veliko, usodno vprašanje, ki nedvomno zavezuje tudi generacijo staršev in učiteljev, je spodbudilo projekt "Evropa 2000" in je rezultat prijateljskega sodelovanja med njegovimi organizatorji, hišo kulture Art'e SanZanobi iz Bologne, Mednarodnega Grafičnega likovnega centra in Cankarjevega doma iz Ljubljane.

Rodila se je torej ideja, naj otroci, stari od osem do vključno trinajst let oblikujejo, kakšne bodo po njihovi zamisli znamke leta 2007, kaj, skratka naj ta vseevropska poštna vrednostnica prinese svetu kot pomembno sporočilo Evropi.

Neobremenjen, prvinski pogled otrok razkriva, kaj danes ponuja Evropa tistim, ki jim je namenjena prihodnost.

(povzetek iz besedila Zorana Kržišnika, direktorja Mednarodnega grafičnega likovnega centra Ljubljana)

Le malo je bilo izbrancev, ki so si lahko privoščili vstopnice za nastop Luciana Pavarottija. Dogodek številka ena v letošnjem letu je bil tako pospremljen z zavistjo tem, ki so si koncert v Sloveniji lahko ogledali v živo. Posebne pozornosti pa vseseno niso bile deležne dame v svilenih večernih toaletah in ne gospodje v smokingih, pač pa posebna skupina otrok, ki je smela prisostvovati celo generalki Luciana Pavarottija.

Pavarotti ima namreč zelo rad otroke in sprejel je pokroviteljstvo nad mednarodnim natečajem Narišimo znamko prihodnosti, ki sta ga izpeljali Slovenija in Italija. Otroci na obeh straneh meje, stari od 8 do 13 let so se lahko vključili vanj. Natečaj je trajal tri mesece, slovenski šolarji so poslali 2930 risb, italijanski približno 1600.

Pred kratkim pa smo izvedeli, da je se je med najlepšimi tridesetimi izbranimi risbami za znamke znašla tudi risba naše mlade sokrajanke Mirjam Bončine, ki je sodelovala na likovnem natečaju in tako je še z devetindvajsetimi otroki smela vstopiti v dvorano Cankarjevega doma predno je tja vdrla izbrana smetana v polikanih toaletah.

Z Mirjam sva se po tem dogodku pogovarjali za Klasje.

Mirjam, predstavi se prosim bralcem Klasja.

Stara sem 11 let, končala sem peti razred. Živim na Hudem in hodim v stiško šolo. Zelo rada imam matematiko in slovenščino, seveda tudi likovni pouk. V prostem času sem ali gasilka ali ribičinja, atletinja ali odbojkarica. Rada imam tudi živali, doma skrbim za tri mucke, za mojega Mika, Liska in Mikca. pa računalnike in knjige. Preberem na tone pravljič.

Tvoja znamka je bila izbrana med trideset najlepših, še med temi pa je bila uvrščena med prvih deset. Kaj si pravzaprav upodobila na znamki prihodnosti?

Rada imam živali, zato sem na znamki upodobila sožitje med ljudmi in živalmi. Hotela sem, da ljudje spoštujejo naravo, sploh pa da ne bi ubijali zaradi trofeje in kože. V kotu risbe sem narisala kup orožja, ki so ga ljudje odložili in se spravili s svetom.

Koliko časa si risala in kako je tvoja risba pravzaprav prispela na natečaj?

Znamke smo ustvarjali pri likovnem pouku. Moja mentorica je bila prof. Majda Reiner-Kralj, ona je tudi naredila izbor risb na šoli, ki so šle naprej. Slika je mešanica akvarela in tempere, nastajala pa je kakšnih sedem dni.

Potem je prispelo obvestilo, da si prišla v najožji izbor. Kaj je pisalo v njem?

V obvestilu so nas vabili na srečanje z Lucianom Pavarottijem in tudi na svečano otvoritev razstave Evropa 2000 - najbolj domiselna znamka do leta 2007, ki sta jo otvorila predsednik Slovenije Milan Kučan in predsednik Italije Oscar Luigi Scalfaro.

Si imela kaj treme in ali si imela v resnici kaj priložnosti za klepet s Pavarottijem?

Seveda sem imela nekaj treme, ki pa je izginila, ko smo spoznali Pavarottija. On je zelo prijazen gospod, predvsem pa zelo hudomušen. Sproščeno se je pogovarjal z nami otroki. Povedal nam je, da ima sam tri hčerke, ki jih ima zelo rad. Povprašala sem ga, koliko je star in zaupal nam je da 62 let. Potem sem ga še vprašala, zakaj ima okoli vratu vedno obešeno brisačko. Po tistem me je prijazno potrepljal po glavi.

Potem ste lahko prisostvovali generalki v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma. Kako ti je bilo pa to všeč?

Bilo je kar zanimivo. Najprej so nas pogostili in nam podarili prekrasne majice in plakate. V dvorani pa smo bili lahko samo otroci, starši in mentorji so morali počakati pred dvorano. Generalka je trajala kakšno uro in pol. Pavarotti jo je večkrat, mogoče desetkrat prekinil. Nekajkrat se je odkašljaj. Zelo ga je motila časovna razlika, sicer pa ima res zlat glas.

Kako pa je bilo nekaj dni kasneje na otvoritvi razstave?

Ja, razstavo naj bi otvoril Pavarotti, ki je bil tudi njen pokrovitelj, vendar pa je pripravljeno nad tem izrazil tudi italijanski predsednik Scalfaro in Pavarotti mu je kot svojemu predsedniku to čast ljubeznivo odstopil. Tako sta z našim predsednikom Kučanom tudi v resnici prevzela to nalogo. Naj povem, da sem se z obema rokovala in oba sta si kar nekaj časa ogledovala mojo risbo. Radovedna sem, kaj sta se ob njej pogovarjala.

Prav gotovo, da si nadarjena. Ali bodo vaše znamke tudi v resnici zaživele?

Nekaj jih bo že sedaj objavljenih v posebnem katalogu. Da pa sem nadarjena, mi pravijo tudi doma in med počitnicami bom narisala nekaj slik za dnevno sobo. Mogoče mi bodo uspele.

Lepo. Kaj boš pa sicer počela med počitnicami?

Naj povem, da bi rada utrjevala znanje plavanja. Prebrati moram še obilo knjig, saj jih imam doma v svoji sobi cel kup. Tudi Šmarješke toplice in Simonov zaliv se mi še obetata.

Veliko užitkov pri nabiranju različnih izkušenj zaželimo vedoželjni Mirjam tudi mi in še kakšno nagrado!

PRIKRIVANJE POVZROČA NEZAUPANJE

Sežgane čistilne vreče in cinkov oksid, povzročila zdravstvene težave sosedom IMP LIVAR-ja Ivančna Gorica

Zadnje čase je v ivanškem Livarju zopet prišlo do povečanega onesnaževanja okolja z dimnimi plini, sajami in cinkovim oksidom. Že v začetku maja je prišlo do vžiga filterskih vreč v čistilni napravi. Od 680 jih je bilo uničenih kar 160. Namesto takojšnjega opozorila sosednim prebivalcem, je vodstvo prikrivalo dejansko škodo na čistilni napravi in povečanje emisije strupenih plinov v ozračju. Na pobudo članov Slovenskega ekološkega gibanja iz Ivančne Gorice, pa so strokovnjaki tudi ugotovili, da se v elektropečeh Livarne, ki so nezaščitene, začeli taliti odpadno pocinkano pločevino in v ozračje spuščati bel prah (cinkov oksid), seveda tudi tokrat brez opozorila.

Vodstvo Livarne je šele na podlagi argumentov strokovnjakov priznalo povečano onesnaževanje.

Da bi se konflikt med Livarno na eni strani, in Ekološkim gibanjem ter prebivalci na drugi strani, dokončno razjasnil in uredil, je Županstvo sklicalo sestanek prizadetih. Udeležili so se ga poleg župana g. Lamprete in direktorja Livarja, g. Drganca, še generalni tajnik SEG, g. Lipič in g. Hegler.

Razprava je bila dosti burna in obtoževanj z obeh strani ni manjkalo. Od tega, da Livarna zavestno zastruplja prebivalce, do izjave, da bodo pač tovarno zaprli in bo toliko delovnih mest pač manj v občini.

No, na koncu so se duhovi le toliko umirili, da so se razšli z zagotovilom direktorja Livarne, da je zamenjava čistilnih vreč že v teku in da bodo čistilno napravo na obeh elektropečeh montirali v dveh mesecih, to je najkasneje v mesecu avgustu. Predstavniki Ekološkega gibanja pa so zavržili, da bodo sanacijo skrbno nadzorovali.

Res je, da v preteklosti onesnaževanju nismo posvečali posebne pozornosti, zato ob izgradnji tovarn niso vgrajevali čistilnih naprav. Sedaj pa, ko se je ekološka zavest ljudi dvignila, je to padlo ravno v čas, ko se podjetja že tako borijo za preživetje. Čistilne naprave pa so draga stvar in marsikatero podjetje si jih brez pomoči države, pa tudi tujine, ne more privoščiti.

Razumljivo je, da tudi ivanška Livarna nima sredstev na pretek, da bi zgradila vse čistilne naprave hkrati. Res pa je tudi, da bi svojim delavcem in prizadetim prebivalcem lahko nalila čistega vina. Predvsem pa, da bi jih sproti in takoj obveščala o vseh težavah, ki jih imajo s čistilnimi napravami.

Ljudje lahko marsikaj razumejo in prenesejo, če jih poveš resnico.

Kako se med ljudmi razvijajo ugibanja in govorice, pa bi moralo biti jasno tudi vodstvu Livarne.

Andrej Agnič

REDNO DELO REGIJSKEGA DRUŠTVA EKOLOŠKEGA GIBANJA IVANČNA GORICA

Ivančna Gorica - V četrtek, 19. junija, je Regijsko društvo Ekološkega gibanja Ivančna Gorica imelo svojo redno sejo. Na dnevnem redu so bile tri točke, in sicer analiza dosedanjih ekoloških sanacij v občini, administrativna vprašanja, ki so zadevala notranjo organiziranost društva, in predlog, kako bi uporabniki lahko varno shranjevali porabljene baterijske vložke.

Kar zadeva analizo ekoloških sanacij v občini, je predsednik društva Franc Hegler zbranim članom prebral odgovor, ki so ga dobili od Ministrstva za okolje in prostor v zvezi z onesnaževanjem IMP Livarja, ko je prišlo 7. maja do poškodbe vrečastega filtra za čiščenje emisije snovi v zrak iz kupolastih talilnih peči. Kot smo izvedeli, je inšpektor ugotovil, da je bilo v čistilnem sistemu ob vžigu filtrnih vreč od 680-tih uničenih približno 150-160 in je zato odredil sanacijo filtrne naprave. RDEG Ivančna Gorica pa je v odgovoru na ta dopis odgovorilo, da želi še poročilo o ukrepih na elektro pečeh, kjer gre, kot so povedali predstavniki RDEG, za odplinjevanje naravnost v okolje.

Poleg onesnaževanja IMP Livarja pa so spregovorili tudi o onesnaževanju Farme Stična. Leta 1996 je bila podpisana pogodba o sanaciji blata v tretji laguni s podjetjem Biokrog. Biokrog, kot je povedal izvajalec sanacije Zoran Simič, je želel opraviti sanacijo v celoti, tj. sanirati vse štiri lagune, vendar so se s predstavniki Farme dogovorili le za sanacijo tretje. Podjetje Biokrog se ukvarja s predelavo gnoja in gnojke v organsko gnojilo, in sicer z metodo kompostiranja. Farmi Stična so tudi ponudili, da očistijo vodo za izpust v potok. Tako lagune ne bi bile več potrebne. Konec leta 1996 je Biokrog opravil izmero napravljene organskega gnojila in izstavil Farmi račun za opravljeno storitev. Kot je povedal Zoran Simič, je Farma njihov račun zavrnila z utemeljitvijo, da Biokrog ni bistveno izboljšal situacije glede smradu na Farmi in da ni očistil sveže gnojke. Zoran Simič je na ta očitek odgovoril, da je podjetje Biokrog lahko predelalo le polovico najmanjše

lagune od štirih, čiščenje sveže gnojke pa ni bilo predmet pogodbe. Izjavil je še, da je Farma Biokrogu izstavila račun za prašičji gnoj, ki ga je Biokrog predelal, in dodal, da je Farma z neplačilom za opravljene storitve Biokrogu povzročila ogromno materialno škodo.

V nadaljevanju je predsednik RDEG Franc Hegler povedal, da ima društvo sedaj urejeno svojo matično številko, svoj žiro račun, da je vpisano v republiški register in da zdaj lahko vpisujejo tudi nove člane. Članstvo je neomejeno, kar pomeni, da se društvu lahko priključijo ljudje iz cele Slovenije ali sveta, saj je ekologija univerzalna. Določili so tudi višino članarine, in sicer je za zaposlene tisoč dvesto tolarjev, za upokojeince petsto tolarjev, za šolarje in študente tristo in za invalide petdeset tolarjev. Ljubitelji kolesarstva pa bodo najbrž kmalu prišli na svoj račun, kajti projekt kolesarske poti od Ljubljane do Ivančne Gorice je pripravljen, seveda pa bo kolesarske steze potrebno predvideti tudi v urbanističnem načrtu, ki ga pripravlja naša občina.

Zanimiva in naravi koristna pa je bila tudi zamisel, ki jo je predlagal predsednik RDEG Ivančna Gorica. Gre za problem, kam s porabljenimi vložki baterij in kako jih shranjevati, da ne bi škodovale naravi. Sprejeli so sklep, da predsednik opravi pogovore s predstavniki firm, ki baterije izdelujejo, o možni zamenjavi porabljenih baterijskih vložkov.

Čistilna akcija divjega odlagališča pod Gradiščem ni ostala neopažena, o čemer smo se lahko prepričali, ko je predsednik RDEG Ivančna Gorica Franc Hegler prebral pisno pohvalo ministra za okolje in prostor Pavleta Gantarja, ki je med drugim zapisal: "Opravili ste zares obsežno, predvsem pa koristno akcijo. Ta pa ne pomeni zgolj tega, da ima Slovenija eno črno odlagališče manj, pač pa je predvsem spodbuden dokaz, da se ekološka zavest med prebivalci čedalje bolj krepi in da je čedalje več ljudi pripravljenih s prostovoljnimi delom prispevati svoj delež k izboljšanju stanja v okolju."

P.B.

4. tekmovanje gasilcev za pokal Krajevne skupnosti Ivančna Gorica

NA HUDEM VSAKO LETO VEČ TEKMOVALCEV

V soboto, 21. junija je bilo na Hudem pri Ivančni Gorici četrto, lahko bi rekli že tradicionalno tekmovanje ekip gasilskih društev, v gasilskih veččinah. Vsako leto prihaja na to tekmovanje več ekip. Udeležba je letos preseгла občinske meje. Moških ekip je bilo kar 18 pa še 6 ženskih po vrhu. Razveseljivo je tudi to, da je bilo med tekmovalci veliko mladih. Torej se nam za podmladek gasilskih vrst ni treba bati. Mladi in najmlajši gasilci pa po rezultatih na tekmovanju tudi niso mnogo zaostajali za starejšimi.

Prav gotovo pa je treba še posebej pohvaliti organizatorje tekmovanja, gasilce s Hudega, ki so pripravili tekmovanje tako, da je potekalo hitro in brez zastojev.

Poskrbeli pa so tudi zato, da tekmovanje ni bilo le dokazovanje spretnosti, ampak je bilo tudi družabno srečanje, na katerem so se bolje spoznavali gasilci iz različnih krajev. Tokrat so za to imeli čas. Kadar gasijo prave požare, ga za razgovore nimajo.

AA

MOŠKE EKIPE

Mesto	Gasilsko društvo	Točke
1	PGD Kamence	909,33
2	PGD Šmarje-Sap	907,64
3	PGD Radohova vas II.	901,99
4	PGD Korinj	901,90
5	PGD Ponoval vas	892,52
6	PGD Muljava	892,36
7	PGD Zagradec I.	892,03
8	PGD Zagradec II.	889,30
9	PGD Vače	887,67
10	PGD Hudo	878,61
11	PGD Št. Jurij	877,63
12	PGD Hrastov Dol	871,38
13	PGD Kriška vas	861,49
14	PGD Radohova vas I.	858,88
15	PGD Stična	852,84
16	PGD Ponoval vas mladinci	833,86
17	PGD Stična mladinci	795,48
18	PGD Hudo mladinci	770,27

ŽENSKÉ EKIPE

Mesto	Gasilsko društvo	Točke
1	PGD Korinj	885,52
2	PGD Hrastov Dol	862,72
3	PGD Zagradec	853,73
4	PGD Hudo članice	848,53
5	PGD Hudo mladinke	831,55
6	PGD Straža na Dol.	826,13

Najboljši so za nalog z motorno brizgalno porabili manj kot minuto časa

SLOVESNO OB PRAZNIKU

Ko v Sloveniji praznujemo Dan državnosti, praznuje tudi Krajevna skupnost Ivančna Gorica svoj krajevni praznik. Ob tej priliki so, kot vseh pet let nazaj, pripravili slovesno prireditev v kulturnem domu v Ivančni Gorici. So eni redkih, ki svojemu in državnemu prazniku posvetijo primerno pozornost.

Na prireditvi, na kateri so nastopali otroci vrtca Ivančna Gorica in pevci pevskega zbora Slavček in Šentvida pri Stični, je govoril predsednik krajevne skupnosti, Franjo Rajh.

Med drugim je govoril tudi o načrtih krajevne skupnosti.

»Rad bi vas seznanil z nekaterimi akcijami, ki jih bomo uresničili, čim bo to mogoče. Tu mislim predvsem dokončno ureditev pločnika in javne razsvetljave do Studenca, javne razsvetljave do šolskega centra ob

obstoječi poti, asfaltiranje treh že utrjenih cest Gomile - Vrhpolje, Gorenja vas in Pot v gozd.

Predviden je tudi pločnik od križišča cest do šolskega centra, z javno razsvetljavo, parkirišče pred šolskim centrom. Nadalje pločnik od gostilne Srebrenjak do križišča in pločnik od prehoda ceste čez železniško progo, do izvoznice magistralne ceste. Za izvedbo dveh pločnikov bomo poskusili izkoristiti tudi izvajalca gradnje cest DARS-a.

V izdelavi je projektna dokumentacija za pločnike, ureditveni načrt za center Ivančna Gorica. Prav tako se dela osnutek urbanistične dokumentacije za pokopališče. Pripravlja se

tudi ureditveni načrt za tržnico in za druge infrastrukturne objekte (avtobusna postaja in parkirišča). Razumljivo je, da je še veliko drugih potreb in želja, kot je npr. gradnja novega vrtca in osnovne šole.«

Prireditve so popestrile članice Aktiva kmečkih žena, ki so za razstavo in pokušino pripravile številne raznovrstne sladkarije. Bilo pa je poskrbljeno tudi za drugo jedajo in pijačo ter seveda za ples.

Prireditve je imela le eno napako. Ivančani so se nanju odzvali le v skromnem številu.

AA

Koliko različnih dobrot so pripravile članice Aktiva kmečkih žena! Vse nisi mogel niti poskusiti.

ODPRTJE GASILSKEGA DOMA RADOHOVA VAS

V nedeljo, 15. junija, so člani Gasilskega društva Radohova vas dočakali slavnostno otvoritev svojega doma, s katerega gradnjo so pričeli leta 1989. Pri tem veličastnem projektu, kot je bil videti ob odprtju v nedeljo, se je ves čas pojavljalo ime Karola Kutnerja, in vseh, ki so bili »za stvar«, kot se reče, je ob otvoritvi dejal predsednik Gasilskega društva Radohova vas, gospod Brane Praznik.

Prijazen in ličen gasilski dom, zgrajen s pomočjo številnih, neimenovanih vaščanov in sovaščanov, podpornikov te potrebne organizacije v vsaki vasi, je bil ob blagoslovitvi nadškofijskega kanclerja Francija Vrhunca, ki je nadomestil domačega župnika iz Ivančne Gorice, uradno izročen v

uporabo. Gospod Vrhunc je še pristavil da ne bi bila nikomur potrebna taka pomoč.

Ob tem dogodku so bila podeljena tudi številna priznanja vsem tistim, ki so bili in so še zaslužni za ta dogodek:

Občinske plakete so prejeli:

Janez Perpar, Milan Markovič, Avgust Sadar, Jože Adamlje, Jože Kavšek, Marko Puš

Republiška odlikovanja so prejeli:

Jože Ambram, Jože Kastelic, Markovič Alojz, ml., Praznik Brne,

Plakete veteran so prejeli:

Ivan Zaletel, Jože Kramar, Julijan Barle, Karol Kutnar

Pravemu gasilcu ob takih paradah, kot je bila v Radohovi vasi, gotovo zaigra srce, ko vidi, kako vse bolj bogato so opremljena gasilska društva.

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO RADOHOVA VAS

ZAHVALA

Prostovoljno gasilsko društvo Radohova vas se iskreno zahvaljuje ob otvoritvi novega gasilskega doma vsem krajanom Radohove vasi, Šentpavla, Zaboršta, Sela pri Radohovi vasi in Grma ter vsem gasilskim društvom, ki so polepšali to prireditev, občini Ivančna Gorica, Občinski gasilski zvezi Ivančna Gorica, krajevni skupnosti Šentvid pri Stični, trgovskemu podjetju Agro grad, županu občine Ivančna Gorica Jerneju Lampret, vsem dobrotnikom, ki so nam na kakšren koli način pomagali ter gospodu kanclerju za cerkveni obred.

P.G.D. Radohova vas

Lado Kutnar:

AFRIKA V MOJIM OČEH - 4. del

Reportaža s popotovanja po zahodni Afriki, od tropskega pasu proti Sahari

OB REKI NIGER

Ko smo potovali proti severu od obale Atlantskega oceana proti Sahari, smo ponovno doživljali tisto sliko, ki smo jo poznali že iz zraka. Od blizu smo spremljali prehajanje tropskih gozdov v manj strnjene drevesaste savane. Drevesa so bila proti severu vse redkejša. Tu in tam so se pojavljali le še značilni opičji kruhovci. Ta čokata drevesa so pravi zaščitni znak saheljskih predelov. Plodovi kruhovca ali baobaba, kot ga imenujejo domačini, izgledajo kot štruce kruha, obešene na veje.

Mali je največja država zahodne Afrike. Njegova površina presega dvakratno površino Francije. Od 1883 pa vse do 1960 je bil francoska kolonija. Severni del države je del obsežne

puščave Sahare. Puščavski del presega polovico površine te države. V južnem delu Malija, ki meji na Slonokoščeno obalo in Gvinejo, padavine še zadoščajo za uspevanje strnjjenih gozdov in kmetijskih kultur brez namakanja. Vmesni predel, kateremu daje najmočnejše obeležje reka Niger, je t. i. Sahel.

Reka Niger je vitalna žila saheljskega predela. Ob njej so že v davnih zgodovinskih obdobjih nastale živahne skupnosti ribičev in poljedelcev. Na svoji poti daje življenje vsem večjim mestom Malija: Bamaku, Sgouju, Moptiju, Timbuktuju in Gau. S svojim počasnim tokom omogoča uspevanje različnih poljščin. Med njimi še posebej izstopajo živahno zelena riževa polja. Riž ima pomembno vlogo v prehrani mnogih Afričanov.

Drugi pomemben vir prehrane ljudi ob reki in v okolici so ribe. Ribiči se na reko odpravljajo s slikovitimi pirogami (manjši kanuji) ali večjimi pinassami (običajno motorizirani čolni z nekakšnimi nadstreški in kabinami). Na tržnici ob reki je tako prav lahko dobiti pečene ali posušene ribe.

Ko smo pluli po rekah Niger in Bani, sem videl, kako pomembno vlogo ima ta reka v življenju prebivalcev. V Moptiju, ki leži ob sotočju teh rek, je bilo življenje na bregovih še posebej živahno v jutranjih in večernih urah. Ob rekah se je razvila tržnica. Tu se pojavljajo različne oblike trgovanja. Na bregovih rek se umivajo ljudje, pripravljajo hrano, pomivajo posodo in perejo perilo ali pa opravljajo nujne fiziološke potrebe.

ZA KONEC

Potovanje v predele, ki ležijo v tropskem pasu in ob Sahari, predstavlja za Evropejca precejšnje tveganje. Da bi to tveganje vsaj do neke mere zmanjšali, je treba dosledno upoštevati

preventivne ukrepe, ki jih svetuje Svetovna zdravstvena organizacija. Ignoriranje preventivnih ukrepov (v našem primeru cepljenje proti rumeni mrzlici in antimalarična profilaksa s tabletami) se je tudi v primeru naše odprave izkazalo kot smrtno nevarno.

Član odprave - Janez iz okolice Kranja - je namreč že po treh tednih po vrnitvi iz Afrike umrl za posledicami

tropske malarije. Ob omenjenih dveh nevarnih boleznih pa obstaja še dolg spisek drugih, ki so del vsakdana teh eksotičnih krajev.

Vendar pa moram poudariti, da je doživetje teh krajev vredno pametnega tveganja, ki seveda ne vključuje izziivanja usode.

Lado Kutnar

Ob reki Niger je življenje zelo pestro

(foto: L. Kutnar)

VELIKI TABOR V ŠENTVIDU

O UPRAVNEM ODBORU

Tokrat začenjamo članek z naštevanjem, in sicer z naštevanjem vseh tistih, ki najbolj skrbijo za to, da je Tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični tak, kot ga poznamo. To so člani upravnega odbora, katerega predsednik je Jernej Lampret. Pa pogledjmo, kdo so:

podpredsednika: Janez Lesjak, Franjo Čuček
tajnica: Anica Volkar
blagajničarka: Stanka Sadar
programska komisija: Stane Peček
finančno-gospodarska komisija: Anton Medved
informativno-propagandna komisija: Ilija Bregar
komisija za organiziranost ponudbe: Dušan Rovnanšek
komisija za ureditev kraja: Maks Jerin
promet: Jože Kastelic
člana po funkciji: Tatjana Lampret (ZKO Ivančna Gorica), Igor Teršar (ZKO Slovenije)
člani upravnega odbora: Janez Kastelic, Mimi Anžlovar, Matjaž Bavdež, Stojan Dremelj, Andrej Gerden, Karel Hribar, Andrej Klemenčič, Jože Košak, Marjan Kotar, Tone Krašovec, Janko Petek, Bogdan Pogačnik in Tone Starc

VIKEND PRED SKLEPNO PRIREDITVIJO

Tabor slovenskih pevskih zborov se je, kot že vsa leta do sedaj, začel s kulturnim dogajanjem že teden predem, in sicer letos s praznovanjem obletnice gledališke in folklorne skupine Vidovo, z otvoritvijo likovne razstave v Domu kulture in z nedeljskim slovenskim planinskim taborom na Gradišču.

Posebne pozornosti so bili deležni šentvidski folkloristi, katerim so na tej prijetni slovesnosti podelili Maroltova priznanja. Dobili so jih tisti, ki so dejavni že vseh pet let delovanja folk-

lorne skupine. To so: Jana Stepic, Gregor Hribar, Primož Čuček, Nataša Čuček, Uroš Hribar, Andreja Turk in Nenad Rikič. Sicer pa smo si ta večer lahko ogledali kar nekaj zanimivih plesnih točk, gledališka skupina pa je sodelovala z odlomkom iz komedije Striček milijonar. Temo letošnjega Tabora pevskih zborov pa so najlepše napovedali plesalci s prikazom običaja mlačve. Spomin na nekdanja opravila in poklice, ljudskost in domačnost so bili namreč tudi rdeča nit letošnjega tabora.

NAJPREJ ZAPOJE ADI, POTEM DOMAČINI IN NATO ŠE - GOSTJE

Zanimivo popestritev kulturnega tedna so si organizatorji zamislili s povabilom Adiju Smolarju, katerega uspešen nastop smo si lahko nato res ogledali v sredo, 18.6., v Domu kulture v Šentvidu pri Stični. V petek, 20.6., je v Domu kulture zopet odzvanjala pesem, tokrat pesem domačinov, ki so v goste povabili pevsko društvo iz Šmarja-Sapa. Naj izdamo, da je zborovodja Jernej Kralj tudi sicer razpet med moškim zborom v Šentvidu in zboroma v Šmarju-Sapu. Slišali smo tudi ženski zbor in mešani pevski zbor, pod vodstvom Simone Peček. V soboto, dan pred sklepno prireditvijo, pa je v Osnovni šoli Ferda Vesela potekal že tradicionalni koncert zamejskih pevskih zborov. Ti so prišli iz Hrvaške, Italije, Avstrije in Madžarske.

IN KONČNO NEDELJSKA SKLEPNA PRIREDITEV

Sončen dan je obetal prijetno sklepno prireditev. Tu je že bilo zbranih 241 zborov - 7000 pevcev, na nastop se je pripravljala dirigent Igor Švara, iz Trebnjega je prišel Igor Teršar s svojim pihalnim orkestrom, dramski igralec Aleš

Valič je še zadnjič prebiral vezni tekst prireditve... Veliko je obetala prijetna, nepolitična tema letošnjega tabora: stanovi, poklici - torej pesmi o žanjicah, predicah, mlatičih, o šuštarjih, krojačih, furmanih, krošnjarjih... Veselili smo se tudi prijetnega govornika, solista in pevca Slovenskega okteta Jožeta Koresa, torej končno govornika, ki je vse svoje življenje posvetil petju in pesmi. Izvedeli smo tudi, da bo Tabor slovenskih pevskih zborov letos prejel Zlati grb občine Ivančna Gorica. Tudi slavnostna povorka je bila prazna: vozovi, konji in furmani so bili še posebej lepo napravljeni. Zakaj, smo lahko videli med programom, ko sta domačina pripeljala na prizorišče konjsko vprego s sodčkom, polnim vina. Prišel je še pravi Ribn'čan, ki je poskrbel, da je vince prišlo do žejnih grl in vzdušje je bilo res pevsko, ljudsko in domače. Predsednik UO tabora Jernej Lampret se torej ni zamenjal: "Kdo veselo živi?" In pevci mu niso zamenjali odgovorjati: "Mi!"

NEKAJ LEPIH MISLI SLAVNOSTNEGA GOVORNIKA JOŽETA KORESA

...Kdaj se je zaslila prva melodija ljudskega srca - skromna viža z vzvišeno slovensko besedo? Kdaj, kje, zakaj in komu navkljub je nastal plaz spevnosti, ki je danes naš ponos in naša dragocena last? Nosimo jo v srcih, v mislih, v hotenjih. Izrazimo to svoje bogastvo ob vsaki priložnosti, ob veselju, žalosti, delu, ob duševni ali srčni bolečini, ob vsaki upornosti. S svojo pesmijo izžarevamo bojevitost, pokončnost in kljubovalnost! Že nas skoraj streta trpljenje in krivica, a pesem se nam spontano izvije iz prsi in nam daje moč, da preživimo...

...Noben industrijski gigant nas ne more povzdigniti toliko in tako pokončno v slovenstvu kot naša slovenska pesem. Tam na daljnih celinah, kjer sem bil med našimi ljudmi, živi naša pesem tako goreče, vzvišeno, enkratno in vztrajno, da se ji moramo doma vsi pokloniti z največjim spoštovanjem in občudovanjem...

...Ne pozabimo tudi tistih iz daljnih in bližnjih domov - tostran in onstran naše lepe Slovenije, ki se niso mogli pridružiti vam, drage pevke in pevci. Ostali so doma, da varujejo svoja ognjišča in opravljajo obveznosti namesto nas in za nas. Torej za nas, ki imamo srečo, da skupaj zapojemo. Spomnimo se tistih, ki jih priklepa bolezen, da ne morejo z nami deliti radosti in skupnega vriska. Tudi ti nosijo v svojem srcu pesem, ki danes zveni tukaj iz vaših grl...

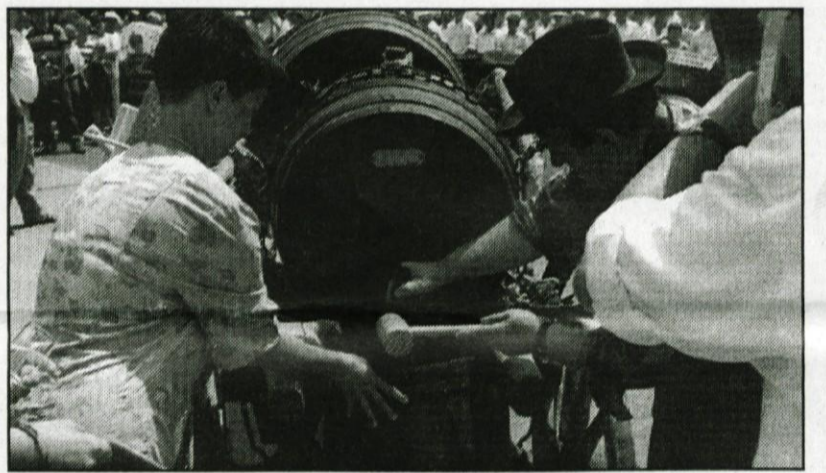
(KM)

Domači pevci so prepevali že nekaj dni prej ...

Tabor je prejel zlati grb občine Ivančna Gorica.

Ko je na prizorišče prispel sod z vinom, so moški zbori "zafušali", ...

Slavnostni govornik Jože Kores.

RAZSTAVA OB 200-LETNICI FRIDERIKA BARAGA V STIČNI

Duh Velike črne halje vas vabi med Indijance

duhovniki v Ameriki. Predvsem sedaj že 84-letni Karel Ceglar je zbral večino Baragovih izvirnih del ter zapise o njem, svoje prispevke pa je objavljaval v prvih dveh knjigah zbirke Baragiana. Kar je zbral, je podaril Slovenskemu verskemu muzeju v Stični.

Darovalci indijanskih predmetov so naštetih v zborniku Misijonarji. Darovalci indijanskih predmetov. Baraga - misijonar in raziskovalec indijanske kulture, humanist, ljubitelj narave in umetnosti, pravi gentelman, kot ga imenuje pisatelj Rebutla v romanu Duh Velikih jezer - pa je navdihoval tudi govornike na otvoritveni slovesnosti. O Baragovem življenju in liku nasploh je spregovorila ravnateljica verskega muzeja Jana Cvetko. Povedala je tudi, da bo razstava odprta še vse leto. Prisotne sta poz-

dravila tudi stiški opat dr. Anton Nadrah in upokojeni ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar, ki sta o Baragovem življenju nanizala nekaj lepih misli. Slovenski verski muzej pa je ob tej priložnosti založil in izdal tudi lično zloženko, katere avtor je sicer raziskovalec Marko Freljih.

Razstavo si seveda lahko ogledate tudi sami, in to vsak dan, razen ponedeljka, ob urah, ko je tudi sicer odprt verski muzej. Podrobnejše informacije dobite na telefonski številki 777-100. Duh Velike črne halje ali Mekatewikwanaie, kot so Očipvejci klicali Baraga, bo torej še nekaj časa prisoten med stiški samostanskimi zidovi. Vabi vas, da ga obiščete in popeljal vas bo v svojo deželo.

Ksenija Medved

PESNIŠKI ZBIRKI IZPOD PERES DVEH OBČINSKIH NAGRAJENCEV

Ob letošnjem občinskem prazniku sta prejela nagradi za svoje ustvarjanje tudi Mihaela Zajc-Jarc iz Višnje Gore (Tomšičevo plaketo) in dr. Anton Nadrah, opat iz Stične (nagrado Josipa Jurčiča). Da sta oba izjemni osebi, o tem ni dvoma. Še posebej pa potrjujeta njuno duhovno bogatost pesniški zbirki, ki sta izšli pred kratkim. Mihaela Zajc-Jarc je zbrala nekaj svojih pesmi o Višnji Gori v lično knjižico z naslovom Pozdrav iz Višnje Gore, ki je ilustrirana s slikami domačina Janeza Kastelica in kateri sta priloženi tudi dve njegovi razglednici. Dr. Anton Nadrah pa je tudi že znan, plodovit pisec. Tokrat je v zbirki Bernardova knjižnica, katere urednik je prav on, izšla njegova pesniška zbirka z naslovom Betlehemski ogenj: Jezusova dvatisočletnica. Vabimo vas, da si pesniški zbirki priskrbite, za pokušino pa tokrat objavljamo dve njuni pesmi. (KM)

**Opat dr. Anton Nadrah:
JUTRANJA MOLITEV**

Mogočne so gore
se v jutranjem soncu
lepo okrasile.
So glave sklonile,
do tal poklekile
in tiho molile
Gospoda vesoljstva.

Drevesa v podnožju,
že zgodaj zbudena,
so skrbno se zbrala,
srce umirila
in roke sprožila
ter dolgo kramljala
z Gospodom vse zemlje.

Moj duh zdaj poklekne
v svetišču narave,
se združi s češčanjem
gora in dreves;
pošilja pozdrave
v nebeske višave
Gospodu človeštva.

**Mihaela Zajc-Jarc:
POSEKANIM KOSTANJEM V SLOVO
(Pred postajo)**

Hladen dan je bil, deževen,
videla sem, da jih ni,
ves ta kraj postal je reven,
prazen, tožen, brez brsti.

Rada šla sem pod kostanji
y letno senco, v zimski mraz,
ali kadar čar pomladni
mi rosil je na obraz.

Gledala sem: deček mali
je priteknel sem v jesen
in s košarico je prazno
sam odtaval v čas meglen.

V Slovenskem verskem muzeju v Stični so pred kratkim pripravili svečano otvoritev razstave o misijonarju Frideriku Ireneju Baragu z naslovom Svetost v dejanjih. To je bil hkrati učinkovit zaključek Baragovih študijskih dnevo, ki so potekali v Slovenskem etnografskem muzeju. Udeleženci teh so se namreč z zanimanjem pridružili vsem, ki so prišli na otvoritev zanimive razstave..

Baragovo pisemsko zapuščino sicer hranijo še arhivi v Ameriki, Rimu, na Dunaju, a tudi v Ljubljani in sedaj še v Stični. Veliko zaslug za to, da ima Baraga svoj spominski kotiček v Stični, pa imajo bratje Ceglar. Vsi trije, sicer Stičani, so bili salezijanski

POLETNE PRIREDITVE NA MULJAVI

Pestro pomladno kulturno dogajanje smo strnili z imenitno razstavo ex tempore Muljava 97. Res da se je vrvež na muzeju umiril, konec je šolskih ekskurzij, vse bolj živahno pa je v juniju postajalo v Letnem gledališču. Mojster Dore Južna je s svojo ekipo spreminjal Jurčičevo dolino v pravo gledališče in pogosto so bili radovedni obiskovalci moteči. In kako da ne bi bilo radovednežev, saj so kulise tako prepričljive, da jim je res verjeti.

Mnogo pa je bilo razočaranih, ko so ugotovili, da letos Kresnika na Muljavi ne bo. Letošnje podelitev nagrad za najboljši roman leta, ki jo podeljuje časopisna hiša DELO, so prenesli v Ljubljano na Rožnik, ker je bila prireditev vključena v Evropski mesec kulture. Muljavci in vsi tisti, ki smo s prireditvijo Kresnik na Muljavi živeli pet let, smo jo iskreno pogrešali. Da je ni bilo, so opazili in negodovali tudi nekateri, ki jim je bila prejšnja leta prej v breme kot veselje. Upamo, da si bodo organizatorji te uveljavljene prireditve spet zaželeli prijazne dežele Desetega brata in bo drugo leto spet zagorel kres od Jurčičevi domačiji, da se bodo pisatelji spet vrnili v rodno vas prvega slovenskega romana.

Vrnimo se na prizorišče, ta prelepi amfiteater, kjer je zrasla muljavjska cerkev, Brašnarjeva hiša, mogočna Smrekarjeva domačija, pa mestna kapela, gostilna v mestu, mestna sobica. In tu je po šestnajstih letih spet oživel Jurčičev Sosedov sin.

Na prosto je bil prvič postavljen ob pisateljevi stoletnici smrti pod režijskim vodstvom gospe Danice Kastelic. Ostajamo zvesti tradiciji, šestnajsto leto zapored oživljamo Jurčičeve like, se predajamo gledališču, si pridobivamo nove prijatelje. Z nami je vrsto let g. Janez Eržen, režiser, sicer uveljavljeni slovenski gledališki umetnik. O ljubiteljskem gledališču razmišlja takole:

"Ljubiteljska gledališka dejavnost s svojimi predstavami blaži praznine, kamor poklicna gledališča ne pridejo ali pridejo zelo malo. Zato prav gotovo ljubiteljska dejavnost sooblikuje s tolikimi in tolikimi raznobarnimi kamenčki mozaik podobe slovenskega gledališča.

Tako so tudi muljavski igralci vsi ljubitelji, se pravi, da poleg svojih poklicev radi nastopajo na odru. Tudi moja vloga režiserja je ljubiteljska; seveda mi pri tem pomagajo odrske izkušnje, ki sem jih nabral v delu poklicnega igralca. Prepričan sem, da se nam je v teh letih neprekinjenega upodabljanja Jurčičevih del posrečilo izoblikovati pravo ljudsko gledališče v sočni doljenjščini, v katerem nastopajo ljudje, ki radi igrajo in jih prihajajo vsako leto gledat tisoči ljudi."

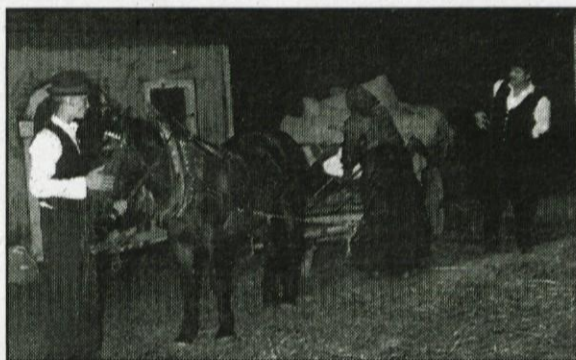
Koliko truda in ljubezni, dobre volje in prostih ur smo vložili v predstavo domačini, igralci in tehnična ekipa, naj ocenijo obiskovalci. Gotovo je prepričljiv podatek, da si je prve štiri predstave ogledalo 2650 Slovencev.

Naj bo naš Sosedov sin tudi bogat prispevek k Letu kulture v turizmu.

Tatjana Lampret

Nesrečno zaljubljena Francka, kateri oče izbira drugega ženina.

Mogočni Smrekar se odpravlja na semenj, Smrekarica - Jana Erjavc mu je pripravila popotnico.

Kaže, da je premiera odlično uspela - nasmejan režiser Janez Eržen, zadovoljen oče Smrekar - Franci Ilovcar, - srečna hči Francka - Damijana Kutnar, ki ji je zdravje vrnil zdravnik v mestu - Ciril Jurčič, najzvestejši in najstarejši član KD Muljava.

ŽEGNANJE NA KAMNEM VRHU PRI AMBRUSU

Nekaj kilometrov od ceste, ki pelje od Zagradca ob Krki proti Ambrusu, leži gručasta vas Kamni Vrh na slnemenu istoimenskega hriba. Po pobočju so raztreseni vinogradi, med njimi se skrivajo zidanice in celo velike nove hiše. Ko sem iskala cerkev, je nisem našla sredi vasi, kot je to običajno. Domačini so pokazali na hrib nedaleč od vasi in na njem sem zagledala belo cerkvico.

Iz vasi se do nje pride po kolovozu, ki vodi med polji in redkimi leskami. Sprehodiš sem se okoli cerkve. Na vse strani je čudovit razgled na doline in mehko valovito dolensko gričevje. Morda so cerkev postavili sem zato, da dominira nad svojo okolico.

Na Sražarjevem vrhu torej stoji stara enoladjska cerkvica sv. Petra iz 1. polovice 15. stoletja in skriva znamenite gotске freske, ki jih celo domačini bolj slabo poznajo. Zvonik, ki je spodaj kvadraten, v zgornjem delu pa osmerokoten ter pokrit z izjemno skodlasto streho, napeljuje

na barok, vendar je cerkev v osnovi gotska. To dokazuje šilasti glavni vhod in predvsem gotski rebrasti prezbiterij s freskami Janeza Ljubljanskega iz leta 1459. Ladjo prekriva lesen raven barokiziran strop, razdeljen v kasete. Stranska oltarja sta iz 1709. in 1710. leta, glavni »zlati« oltar pa iz leta 1660.

Cerkev je lepo obnovljena. V več kot petnajstih letih dela so obnovili streho, pokrito s skodlami, tlak v cerkvi, oba stranska oltarja in strop. Na stenah prezbiterija, na slavaloku in stenah za stranskima oltarjema so odkrili freske, ki predstavljajo eno od treh poglavitnih postav na slikarki poti Janeza Ljubljanskega. V načrtu je še obnova glavnega oltarja.

Žegnanje je v tej cerkvi na dan sv. Petra in Pavla, 29. junija. Domačini so napolnili prijetno in akustično ladjo male cerkvice, saj se vse bolj zavedajo, kako pomembni kulturni spomeniki varujejo v svoji vasi. Škoda le, da je cerkev za bogoslužje odprta le nekajkrat letno.

Marija Samec

MALA GLASBENA ŠOLA SE PREDSTAVI

Končalo se je tudi letošnje naporno šolsko leto. Otroke smo vse leto podolgem in počez merili z ocenami in oznakami. Zato je toliko lepše, kadar si lahko starši sami ogledajo, koliko in česa se je naučil njihov malček. Še posebej zanimive so bile zaključne prireditve glasbene šole, ki so v Kulturnem domu Ivančna Gorica potekale zadnja dva meseca. O vseh smo že poročali, zadnjo predstavo pa so nam pripravili otroci Male glasbene šole in 1. Razreda blok flavtice pod vodstvom mentorice Tanje Tomažič. Res je bila to prava predstava z imenitnim naslovom Zlati kamenčki. To je sicer med otroki zelo priljubljena glasbena pravljica Janeza Bitenca, ki so jo tokrat otroci tudi imenitno predstavili na odrskih deskah.

KM

S PESMIJO IN PLESOM VESELO V POLETJE

Na Krki so pripravili zanimivo predstavitev svoje kulturne dejavnosti, hkrati pa so s tem zaželeli dobrodošlico poletju, zato so jo naslovili S pesmijo in plesom v poletje. O tem sem se pogovarjala z mentorico folklorne skupine Zofko Rogelj iz Krške vasi. Prijetna sogovornica mi je natrosila nekaj zanimivosti in skoraj vsak stavek zaključila s stavkom: "Ampak to morate videti." Res, videti plesalce, slišati pevce, harmonikarje, je nekaj čisto drugega, kot o njih pripovedovati ali pisati.

Vseeno mi je začela pripovedovati o krškem ansamblu Zvita kosa, pravem ljudskem hecu, o možakarjih, ki se jim je porodila ideja, da zaigrajo venček narodnih na kmečko orodje: kose, grablje, vile, klepni stol, leseno mašino za koruzo in ribežn. Pa o tem, da so s to točko že osvojili drugo mesto na tekmovanju ansamblov v Šentjurju. V zanimivi točki se jim pridružita še dekleti iz gledališke skupine,

ki se v pravem krškem narečju pripravata zaradi kokoši in jajc. Pripovedovala mi je še o krških zborih in o harmonikarjih, ki popestrijo skoraj vsako njihovo proslavo. Seveda pa mi je lahko največ povedala o folklorni skupini, katere mentorica je. To sta pravzaprav dve skupini: otroška in skupina odraslih plesalcev. Na tej poletni proslavi in predstavitvi se jim je pridružil tudi dr. Bruno Ravnikar in zelo pohvalil njihovo delo. Še posebej je bil zadovoljen z otroško skupino, ki je predstavila pastirske in druge otroške igre: spletanje venčkov iz cvetja, klicanje murnčkov, prepevanje hudomušnih otroških pesmi... in

seveda otroške plesne. Še najbolj pa je bila gospodu selektorju všeč pristnost malih plesalcev: da so plesali bos, tako kot so to otroci počeli nekdaj.

Zaplešite tudi vi bosonogi v poletje in odzovite se vabilom Krčanov, ker Zofka zaključuje stavek s: "To morate videti!" Torej, pridite pogledat.

KAKO PREPOZNA MO DOBRO OTROŠKO SLIKANICO O priredbah

Priredbe so problem predvsem zato, ker segajo že v predšolsko obdobje otroka, torej v otrokovo slikaniško dobo. Kaj pravzaprav je priredba? To je poseg v avtorski tekst. Ena od kategorij priredbe je že sam prevod knjige, vendar smatramo za problematične večje posege v avtorski tekst. Ponavadi nastajajo zato, da bi tekst približali stopnji otrokove dojemljivosti, da bi ga posodobili ali priredili za drug medij.

Posegi pa zajemajo spreminjanje dogajalnega prostora, krajšanje dogajalnega časa, poseganje v kompozicijske ali jezikovno-slovozne značilnosti, preurejanje likov, detajlov, spreminjanje dogajalne linije ipd.

Največje vprašanje, ki si ga postavljamo, je, zakaj naj bi vse to bilo potrebno. Svojega obstoja ponavadi priredbe ne opravičujejo že zato, ker imamo na voljo veliko drugih tekstov, ki ustrezajo starostni stopnji našega otroka. Če pa vzamemo pod drobnogled priredbe tekstov npr. Hansa Christiana Andersena, lahko vidimo, da gre v poslednji konsekvenci za preurejanje in tako za dezinformacije o izvirmiku. Tako so priredbe nekakšna instant besedila in obstaja nevarnost, da bi otroke navajali na nadomestke, namesto da sami dozoriijo za izvirmik.

Vzemimo za primer tekst Rdeča kapica, ki ga prav gotovo vsi poznamo. Tekst živi že od leta 1857, po ljudski pripovedi sta ga zapisala brata Grimm. Srečujemo se tudi z neštetiimi preurejenimi oblikami tega izvirmika, sprašujemo pa se predvsem, kako dokazati, da je npr. poseg v tekst Rdeča kapica nesmiseln.

Dr. Marjana Kobe, mladinska knjižničarka, je analizirala elemente, s katerimi se v priredbah Rdeče kapice najbolj manipulira. To so: videz Rdeče kapice (žametna rdeča kapica postane pelerina ipd.), kaj nese Rdeča kapica v košari (vse priredbe spreminjajo vsebino, kar je nepotrebno, saj otroci dobesedno "vsiyo" na detajlih pravljice), dialoga, ki sta najbolj funkcionalna za strukturo zgodbe in sta akcijsko dramatična, srečanje z volkom v gozdu in pri babici, se največkrat kar izpuščata ali spremenita, ilustracija, ki ravno tako tvori otrokovo doživetje kot tekst, je največkrat groteskna, grozljiva, brutalna (prizori, ko

volk požre babico ipd. se predimenzionirajo, gozd je strašljiv, lovec postane gozdar in odseka volku glavo s sekuro ipd.).

Priredbe, skratka, ne poskušajo ne na likovni ne na tekstovni ravni posredovati "otroškega vzdušja". Šund razširi šokantne prizore, tekst pa krči, da bi bil čimprej mimo. Ponavadi opazimo, da se pod priredbe ne podpišejo ne prireditelj ne lektorji, kar pomeni, da se jih tudi sami sramujejo in so jezikovno zelo siromašni, z vidika literature pa je to prava katastrofa...

In kako bomo torej prepoznali priredbo, ko bomo naslednjič izbirali knjigo za otroka? Predvsem ne bomo nič zgrešili, če bomo izbrali avtorsko delo slovenskega avtorja, saj bi si le težko kdo dovolil, da bi npr. prirejal dela Svetlane Makarovič (ugibajmo, kaj bi storila nesrečniku). Večina dobrih slikanic izide pri založbah Epta, Kres, Mladinska knjiga, DZS; izogibajmo se založbi Egmont; založbe Slovenska knjiga, Karantanija in Učila, se zadnje čase izboljšujejo... Sicer pa se posvetujte v knjižnici, kaj je izvirmik in kaj ne in otrokom lahko potem preberate praktično karkoli.

Če se vrnemo k Rdeči kapici. Za dober prevod velja Albrehtov, ki je izšel pri Mladinski knjigi in ga je ilustrirala Marlenka Stupica. V njem beremo, da je nekoč živela deklica, ki jo je imel vsakdo rad, ne pa, npr., da je živela deklica, ki je bila zelo lepa in zelo pridna in podobne traparije. Prav tako piše: "In volk je požrl babico." Niti slučajno ni podrobnih opisov napada na babico in Rdečo kapico, mesarjenja, kričanja, otepanja... Ilustracija volka je skoraj dobrodušna, tudi napad na babico ni ilustriran... Tudi ni tu nikakršnih dodatnih začaranih zajčkov, dobrih vil, gozdarjev...

Podobne razlike med izvirmiki in priredbami obstajajo tudi pri mnogih drugih knjigah in zato res vabimo k pozornosti. Še posebej do skrajnosti je to pripeljano pri Disneyevih izvedbah zgodb (založba Egmont). Tu je še posebej problematičen motiv izdaje takih knjig, ki je tržno obnašanje, in tako dobimo v končni fazi serijo izdelkov (film, majico, kapo, lonček), v kateri je knjiga le eden od segmentov tržnega učinka.

TRADICIONALNI GOLAŽ V AMBRUSU

Predstavlajte si jih, vrle Ambrušane, kako sadijo osamosvojitveno lipico in ob tem se jim utrne misel na okusen "likof". Ne, ni uvod v nov ambruški filmski scenarij, je pa čista resnica o tem, kako so v Ambrusu pred šestimi leti začeli praznovati Dan državnosti, od lani tudi praznik njihove krajevne skupnosti.

Tradicionalni golaž v Ambrusu bo, po letošnjem odzivu sodeč, prerasel v kaj več, saj je kljub deževnemu vremenu prišlo več sto ljudi. Kako pa so ugnali dež? Organizatorica večera Martina Hrovat nam je povedala, da se mora za učinkovito reševanje proslave zahvaliti vsem nastopajočim (gasilec, lovec, športnikom...) in tudi Kmetijski združi, ki je na hitro odstopila prostore dvorane. "To je bila akcija leta," še pravi. V pol ure so namreč v dvorano napeljali elektriko, dvorano počistili, okrasili, opremili. Vse so naredili tako, da so se lahko tudi ugledni gostje prijetno počutili med Ambrušani.

Pa niso praznovali samo z golažem.

Pripravljen so imeli namreč pester kulturni program in najimennitnejše govornike iz krajevne skupnosti. To so bili: predsednik KS Brane Hočevar, predsednik športnega društva Jože Hočevar, predsednik gasilskega društva Ciril Šinkovec, predsednica kulturnega društva Martina Hrovat, za lovce pa je besedo zastavil Ciril Mišmaš. Vabilu se je odzval tudi župan, prišli pa so tudi "filmarji" in nekaj besed je občinstvu namenil tudi režiser filma (ki so ga pred kratkim posneli v Ambrusu) Igor Šmid. Nad organizacijo domačinov je bil tako navdušen, da je glasno razmišljal o tem, da bi premiero filma naredili kar v Ambrusu.

Sicer pa je bil zvezda večera - golaž, ki ga je sponzorirala krajevna skupnost, skuhal pa sta ga rašiški kuharici. Dovolj ga je bilo za tristo ljudi, recept je ostal skrivnost, nikakršna skrivnost pa ni, da je bil zelo okusen.

(KM)

Harmonikarji že petič na Krki

5. julija 1997 je na Krki potekalo že 5. tekmovanje harmonikarjev. Letos se je nanj prijavilo 30 tekmovalcev, ki so bili razvrščeni v tri starostne kategorije.

Tekmovanje, ki se je pričelo ob 11. uri, je potekalo pod budnim očesom strokovne komisije, ki so jo tokrat sestavljali:

Vladimir Brlek kot predsednik, ter Jože Mihelčič, Vladimir Škrlec in Nina Kaufman kot člani.

Le-ta je imela zahtevno nalogo, saj je izbirala najboljše tri v posamezni starostni skupini, obenem pa je izbirala tudi tekmovalce za četrtfinalno izbirno tekmovanje za ZLATO HARMONIKO LJUBEČNE.

Komisija je bila tokrat precej stroga, saj je za četrtfinale, ki je sledilo nekoliko kasneje, izbrala le pet tekmovalcev, ki so po posebnih pravilih dosegli 75 % možnih točk.

Po tem delu tekmovanja so prvi trije v posameznih starostnih kategorijah prejeli pokale, vsi nastopajoči pa bon za malico in spominski glinasti vrč.

Ob 14.00 se je nato pričelo izbirno tekmovanje za prehod v polfinale za ZLATO HARMONIKO LJUBEČNE. Komisijo

sta tokrat predstavljala selektor Zoran Kalin in predsednik KUD Ljubecna Pavel Platovšek. Po odlično zaigranih skladbah se je tekmovanje zaključilo s podelitvijo priznanj KUD Ljubecne in njihove brošure za leto 1996 ter razglasitvijo štirih tekmovalcev, ki po izboru komisije sodijo na polfinalno tekmovanje.

Na koncu moram seveda omeniti prizadveni organizacijski odbor Društva harmonikarjev Krka, ki je prireditev ponovno zelo dobro organiziral in pridobil več sponzorjev, katerih pomoč je bila nenadomestljiva pri izvedbi te prireditve. To so: Norik d.o.o., Avtokleparstvo in avtoličarstvo Kralj, Metod Podržaj, Pavel Omahen, Peter Podržaj, Nigrad d.o.o., GPG, Mehlin Janez, Do-val, Tabor, Hoja, Elcom, Jože Pečjak, SBS trgovina in Ferocom.

Organizatorji se zahvaljujejo tudi vsem ostalim, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi te prireditve.

Rezultati:

Kategorija do 14 let:

1. mesto: Andraž Kamnar iz Ljubljane
2. mesto: Robert Kohek iz Zagradca
3. mesto: Matej Bizjak iz Podulce pri Raki

Kategorija od 15 do 25 let:

1. mesto: Elvir Bašič z Leskovca pri Višnji Gori
2. mesto: Aleš Junc iz Novega mesta
3. mesto: Marjan Biščak iz Grosuplja

Kategorija nad 25 let:

1. mesto: Metod Bradeško iz Praprot pri Polhovem Gradcu
2. mesto: Franc Škufca z Malega Vrha pri Grosuplju
3. mesto: Jaka Pajduh iz Ljubljane

Tekmovalci, ki so se uvrstili v četrtfinale, so bili: Andraž Kamnar, Robert Kohek, Matej Bizjak, Aleš Junc in Elvir Bašič.

Na polfinalno tekmovanje za ZLATO HARMONIKO LJUBEČNE so selektorji od teh tekmovalcev izbrali samo Roberta Koheka iz Zagradca. Zato pa je strokovna komisija za polfinale dodatno uvrstila še tri že uveljavljene tekmovalce s tekmovalno-geografskega območja, ki ga pokriva Krka. Ti tekmovalci, ki na Krki letos niso nastopali, so: Simon Nose iz Hrastovega Dola, Matej Pečan iz Ljubljane in Jernej Kolar iz Artiča.

Vsem skupaj zaželimo v polfinalu veliko sreče!

Simon Bregar

OB IZIDU KNJIGE V NAVZKRIŽNEM OGNJU

V četrtek, 26. junija 1997, je bila v Kulturnem domu v Stični predstavitev nove knjige z naslovom V navzkrižnem ognju, izdalo jo je Društvo piscev zgodovine NOB Slovenije v okviru Knjižnice OF. Knjigo so predstavili: oba avtorja - profesorja zgodovine - Milena Vrenčur in Ivan Križnar, recenzenta - sodelavca Inštituta za novejšo zgodovino - mag. Vida Deželak-Barič in mag. Damijan Guštin, predsednik uredniškega odbora Janez Lesjak in Bogdan Osolnik.

Knjiga s podnaslovom Grosupeljsko in Stiško okrožje OF, 1941 - 1945, opisuje zgodovinsko dogajanje v letih druge svetovne vojne na območju nekdanjega Grosupeljskega in Stiškega okrožja. Tu je namreč potekalo živahno politično, pa tudi vojaško dogajanje, že v začetku vojne se je razmahnilo osvobodilno gibanje, leto kasneje partizanstvo, zato se je pojavil proti njemu tudi oborožen boj, ki so ga podpirali italijanski, pa kapitulaciji Italije pa nemški okupatorji. Tako so na tem področju potekali hudi boji, ki so prizadeli civilno prebivalstvo. To se je pogosto znašlo "v navzkrižnem ognju" - od tod tudi naslov knjige.

Pobudo za izdajo tega dela je že kmalu po koncu vojne dal odbor aktivistov OF Grosupeljsko-Stiškega okrožja. Zbrano je bilo že veliko gradiva, vendar je delo zastalo. Odbor je kasneje zato, da bi delo potekalo čimbolj strokovno, za sodelovanje zaprosil profesorico zgodovine v Ivančni Gorici Mileno Vrenčur, ki je že pred tem obdelala obdobje od začetka 2. svetovne vojne do italijanske okupacije, obravnavo obdobja do konca vojne pa je prevzel profesor zgodovine Ivan Križnar. Avtorja sta upoštevala že objavljena dela drugih avtorjev in arhivsko gradivo. Prvi del knjige, ki zajema obdobje od začetka vojne do nemške ofenzive 1943, je napisala Milena Vrenčur, drugi del do konca vojne pa Ivan Križnar.

Vsekakor bo izid te knjige prispeval k nepristranski osvetlitvi burnega dogajanja v letih 2. svetovne vojne na področju Grosupeljsko-Stiškega okrožja, delo bo pred pozabo ohranilo spomine in pričevanja ljudi, ki so bili udeleženi v tem dogajanju, zaradi uporabljenega arhivskega gradiva pa pomeni tudi prispevek k iskanju zgodovinske resnice.

V. Celarc

NAŠA ŠOLA

Čas v šoli teče hitreje! Šolsko leto je spet naokoli... Analiziramo vzgojno-izobraževalno delo, načrtujemo pa že aktivnosti za novo šolsko leto.

V šolskem letu 1996/97 je za našo šolo zgodovinski dogodek začetek gradnje nove šole v Višnji Gori.

Učenke in učenci so se pridno učili, obiskovali šolsko knjižnico, se predstavili na srečanjih pevskih zborov, gledaliških skupin, likovnikov in mladih prometnikov. Četrtošolčki so opravili kolesarski izpit. Otroci v mali šoli in v prvem razredu so osvojili športno značko Zlati sonček. Na centralni šoli in v Višnji Gori so potekali tečajji in fakultativni pouk nemškega jezika.

Predstavili smo se na sejamski prireditvi Dnevi slovenskega izobraževanja v Cankarjevem domu in na 11. festivalu Turizmu pomaga lastna glava v Izlakah.

Raziskovalni nalogi mladih zgodovinarjev in mladih geologov sta dobili zlato republiško priznanje. Inovacijski projekt Stoji učilna zidana je objavljen v zborniku Zavoda RS za šolstvo.

Na šoli so potekali številne aktivnosti

in predstavitev: tekmovanja, razstave, ureditev šolskega muzeja na Muljavi, srečanja, kulturne in športne prireditve...

Učenke in učenci so se udeležili tekmovanja iz fizike, angleškega in nemškega jezika, računalništva, logike, prometa, Vesele šole, matematike, kemije, slovenskega jezika in športa. Za dobro delo in znanje so dobili več bronastih in srebrnih priznanj. Najvišja, zlata republiška priznanja pa so prejeli: zlato Cankarjevo priznanje na tekmovanju iz slovenskega jezika Tadeja Kocjančič in Nina Potokar, zlato Pregljevo priznanje na tekmovanju iz kemije pa Rok Sever, Špela Može in Darja Maver.

Grafika naše učenke Helene Adamič je bila izbrana za likovno razstavo I. mednarodni bienale otroške in mladinske grafike - Ljubljana 1997.

Likovno delo Mirjam Bončina pa je bilo izbrano za razstavo na natečaju Evropa 2000 - najbolj domiselna znamka do leta 2000. Mirjam, starši in likovna pedagoginja Majda Rajnar-Kralj so se 2. 7. v Cankarjevem domu udeležili srečanja z Lucianom Pavarottijem; 7. 7.

pa otvoritve razstave, ki sta jo odprla predsednik Slovenije Milan Kučan in predsednik Italije Oscar Luigi Scalfaro.

V 8. razredu je bilo letos 137 učenek in učencev. Vsi so sprejeti na srednje šole.

Vsako leto je slovesen dogodek zaključna prireditev osmošolk in osmošolcev, kjer so za dosežke na tekmovanjih in za uspešne predstavitve šole dobili priznanja šole: Matic Erčulj, Urh Erjavec, Tadeja Kocjančič, Darja Maver, Matija Mestnik, Špela Može, Saša Senica in v Višnji Gori Nina Potokar.

Priznanje šole za aktivnosti in uvrstitve na športnih tekmovanjih pa so prejeli: Matic Erčulj, Gregor Gorenčič, Peter Gregorčič, Alojz Grčman, Mitja Kralj, Tadej Kuhelj, Matej Lekan, Darja Maver, Gašper Mikljič, Nataša Mrvar, Leon Oven, Robert Slana, Dušan Škorič, Franci Tomšič in v Višnji Gori Aleksander Duša, Anita Kahne in Neža Vozel.

Delo smo opravili! Izkoristite počitniške dneve; naj bodo lepi, brezskrbni in varni...

Marinka Piškur
Osnovna šola Stična

PRVI ŠOLSKI DAN

V šolskem letu 1997/98 bo prvi šolski dan na centralni šoli v Ivančni Gorici in na podružničnih šolah v Višnji Gori, Stični, na Muljavi, na Krki, v Zagradcu in v Ambrusu v ponedeljek, 1. 9. 1997.

Pričakujemo vas:

1. razred	ob 15. uri (prvošolčki, prvošolke in starši)
2. - 4. razred	ob 13. uri
5., 7. in 8. razred	ob 8. uri
6. razred	življenje v naravi v ČŠOD (odhodi ob 8. oz. 8.15 uri)

VPIS OTROK V 1. RAZRED OŠ ZA ŠOLSKO LETO 1998/99

K vpisu ste vabljeni starši z otroki, roj. leta 1991 in januarja ter februarja 1992.

TO SO ŠOLOOBVEZNI OTROCI.

Pogojno bomo vpisovali tudi otroke, rojene od 1. 3. do 31. 8. 1992.

Vpis bo potekal v šolah po naslednjem razporedu:

ponedeljek,	8. 9. 1997, od 8. do 13. ure v Višnji Gori
torek,	9. 9. 1997, od 8. do 12. ure v Ivančni Gorici in v Stični
sreda,	10. 9. 1997, od 8. do 12. ure v Zagradcu in v Ambrusu
četrtek,	11. 9. 1997, od 8. do 11. ure na Muljavi in na Krki.

S seboj prinesite otrokov rojstni list in potrdilo o državljanstvu.

ŠSS, OŠ Stična

MOJ BRALNI PALČEK

Pravljice so sončni žarki otroštva,
pravljice so sanje sredi belega dne,
pravljice so čudeži drobnih doživetij.

Od novega leta pa do danes, 30. maja 1997, so se otroci veselili pravljic, ki smo jim jih prebiral starši. S pomočjo knjig smo skupaj z njimi doživljali mnogo čarobnih trenutkov, pravljčni svet, ki so ga so otroci ilustrirali, odnesli v vrtec in pravljico povedali vzgojiteljici med svojimi vrstniki. Uspešno so opravili naloge Bralnega palčka in bili nagajani z lepo besedo in simbolom pikapolonice.

Posebno priznanje pa je bilo za njih in za nas starše ob zaključku, ko so nam pripravili kulturni program. Predstavili so se z glasbeno pravljico Sneguljčica, deklamacijo Lenka in pesmico Mravljica.

Otroci so prejeli priznanje in simboličnega palčka, ki jim bo ostal v spomin na vrtec in projekt Moj bralni palček.

Starši smo bili uspehov naših otrok, ki so jih dosegli v vrtcu s pomočjo vzgojiteljic, zelo veseli. Zato bi se ob koncu v imenu vseh staršev vzgojiteljicam in varuhinjam vrtca Čebelica zahvalila za ves trud, pozornost in tople besede, ki so jih delile našim otrokom vse do zdaj, ko se bodo od vrtca poslovili in jeseni prestopili prag šolskih vrat.

Vida Kastelic
v imenu staršev vrtca Čebelica

Špela, Rok in Darja iz Osnovne šole Stična pred rojstno hišo in spomenikom nobelovca Friderika Pregla v Ljubljani, potem ko so si na državnem tekmovanju iz kemije vsi trije prislužili najvišji dosežek - zlato Preglovo priznanje.

(Foto: L. Sever)

ZASTORČEK d.o.o.

DEKORACIJA in OPREMA

VAŠIH PROSTOROV

Izdelava in montaža zaves,
rolojev, pahljač, prtov,...

INFORMACIJE:

na tel.: 0609/618-239

tor.: 12-19

sreda obiski na domu

pet.: 10-13

Cenjene stranke obveščamo, da

obratujemo na naslovu:

RDEČ KAL 15, ŠENTVID PRI STIČNI

Možnost plačila z LB in EUROCARD

21. SPUST PO KRKI USPEL

Tradicionalni spust s čolni po reki Krki, ki je prerasel v najodmevnejšo športno-rekreativno prireditev v naši občini, je bil tokrat že 21. po vrsti. Ponovno je bil dosežen rekord v številu udeležencev, in sicer kljub slabi vremenski napovedi in razmeroma hladnemu vremenu za ta letni čas. Po lanskem številu udeležencev, ki se je ustavilo pri 219, jih je bilo letos uradno 230.

Na štartu se je poleg številnih rekreativcev v čolnih zbralo tudi lepo število gledalcev, med njimi ni manjkalo znanih družbeno-političnih osebnosti. Kot pravi športnik je na štart prišel tudi naš župan Jernej Lampret. Tako kot lani se je tudi letos vreme med samo prireditvijo usmililo organizatorjev, tako da je spust potekal prav prijetno in tudi brez zapletov. Za dobro voljo med spustom so poskrbeli kar udeleženci sami. Največkrat so se nasmejali ob ne najbolj

uspešnih skokih čez jezove. Zelo dejavni in predvsem prijazni pa so bili tudi nekateri "vikendaši", ki so v lastni organizaciji nudili udeležencem ob bregu okrepčilo in s tem še okrepili dobro voljo. Okrepčila ni manjkala niti na 2/3 poti, v Šmihelu, kjer so se z dobro malico odrezali organizatorji.

Spust se je končal v Žužemberku, ko si je prenekateri že zelo želel premikati se zopet po nogah. A tu niso dolgo čakali. Čakala jih je pot nazaj na štart, tokrat seveda z avtomobili.

Na Krki je vse udeležence že čakala slastna krška postrv, ki je ob prijetnem vzdušju in ob razglasitvi rezultatov vsem lepo teknila. Za popestritev glede na prejšnja leta se je organizator s priznanji še posebej lepo potrudil in vsakemu udeležencu podaril veliko barvno fotografijo skupinskega štarta, na katerem je bilo pripisano ime vsakega

udeleženca.

Prireditev, ki jo je zelo domačno priredila Kajak-kanu sekcija ŠD Krka, je zopet lepo uspela, za kar se je treba zahvaliti predvsem ožjemu organizacijskemu odboru, ki že nekaj let deluje v sestavi: Janez Piškur, Tomaž Slana, Miran Taborski in Miran Slana. Le-ti so udeležencem za skromno štartnino veliko nudili. Seveda so zavoljo tega morali pridobiti kar precej sponzorjev, ki so se res izkazali. Glavni so bili: BTC, ADD, Pivovarna Union, Mobitel, Zavarovalnica Triglav in tiskarna Grafex.

Organizatorji se zahvaljujejo tudi vsem drugim, ki so kakorkoli prispevali k uspešni organizaciji spusta.

Na svidenje zadnjo nedeljo v mesecu maju prihodnje leto!

Urednik

OSNOVNA ŠOLA STIČNA IMA DRŽAVNEGA PRVAKA

Učenci in učence osnovne šole so se zopet izkazali, tokrat na področju atletike. V Ljubljani je bilo 5. 6. 1997 državno prvenstvo v atletiki za osnovne šole. Na osnovi rezultatov s področnega prvenstva je kar šest naših učenk in učencev pridobilo pravico sodelovati na državnem prvenstvu.

Najboljši rezultat je dosegel Jože Petek, ki je med mlajšimi dečki osvojil v teku na 300 m 1. mesto in tako postal državni prvak. Tekel je blizu državnega rekorda za mlajše dečke, in sicer 40,51 sekund. Rezultat je tudi absolutni rekord šole. V isti disciplini je odlični rezultat dosegel tudi učenec OŠ Šentvid pri Stični David Kastelic, ki je bil tretji.

Izvrsten rezultat je dosegel tudi starejši učenec Gašper Miklič v metu žogice, saj

je z rezultatom 85,70 m osvojil 3. mesto.

Na tekmovanju so sodelovali še:

Darja Maver v metu kroglice za starejše učence. Z rezultatom 9,92 m je osvojila 7. Mesto,

Lojze Grčman je v teku na 1000 m osvojil s časom 2.52,97 min 8. mesto, kar je nov šolski rekord,

Simona Okorn je v metu žogice za starejše učence osvojila 16. mesto in **Gregor Jager** v teku na 60 m za mlajše dečke 20. mesto.

Pravico tekmovanja na državnem prvenstvu pridobijo le najboljše s področnega prvenstva, na slednjem pa najboljše iz občinskih prvenstev. Na občinskem je tekmovalo 78 naših učencev in učenk, pravico za področno

pa je pridobilo 20 tekmovalcev.

Naj ob tej priložnosti ponovim, da je bila naša šola na osnovi rezultatov iz predtekmovanja uvrščena tudi na državno ekipno prvenstvo, ki je bilo oktobra 1996 v Kopru. V finalu je tekmovalo 12 šol, mi pa smo osvojili 9. mesto.

Omenjeni rezultati uvrščajo našo šolo na visoko mesto tudi v atletiki. Glede na to, da so tekmovalci večinoma iz atletskih okolij, oziroma nad njimi bedijo trenerji iz atletskih klubov, je rezultat še pomembnejši.

OŠ Stična vsem tekmovalcem, ki so v tem šolskem letu zastopali šolo, še enkrat čestita.

Marjan Potokar, prof.
Osnovna šola Stična

SREČANJE KRVODAJALCEV SLOVENIJE

6. 1997 je Krajevna organizacija Rdečega križa Veržej organizirala že tradicionalno 8. srečanje krvodajalcev Slovenije v Veržaju pri Babičevem mlinu.

Območna organizacija Rdečega križa Grosuplje je organizirala udeležbo na srečanju za tiste krvodajalce z našega območja, ki so darovali kri 20 - in večkrat. Še posebej smo bili ponosni in veseli, da se je srečanja udeležil tudi g. Marjan Šircelj iz Grosuplje, ki je letos na krvodajalski akciji 27. 5. 1997 v Ivančni Gorici že sedemdeset let daroval kri.

Ob prihodu v Veržej so nas pozdravili predstavniki KO Rdečega križa Veržej in nas pogostili z domačim kruhom, mesom iz tunke, klobasami in domačo slivovko.

Na srečanju sta vse udeležence najprej nagovorila predsednik KO Rdečega križa Veržej Zlatko Arvajš in župan občine Ljutomer Ludvik Bratuša. Uradni govor je imel minister za zdravstvo Marjan Jereb, krvodajalce pa sta pozdravila tudi predsednik komisije za krvodajalstvo pri Republiškem odboru Rdečega križa Slovenije dr. Vladimir Topler in dr. Edvard Glaser iz Zavoda za transfuzijo

krvi Maribor.

Kulturni program je povezoval Vinko Šimek - Jaka Šraufciger, za veselo razpoloženje ob dobri glasbi pa je poskrbel ansambel Štrk vse do večernih ur. Zabavni program je vseboval tudi izvolitev miss krvodajalk leta 1997 in vidni mesti v tej konkurenci sta dosegli tudi dve naši krvodajalki.

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE
OBMOČNA ORGANIZACIJA
GROSUPLJE

REFERENDUM ZA SAMOPRISPEVEK

Na seji sveta krajevne skupnosti Dob, ki je bila 5. julija, so govorili v prvi vrsti o podaljšanju samoprispevka. Denar naj bi namenili predvsem za komunalne zadeve. Nekaj vasi še nima vode, tudi nekaj krajevnih cest še ni asfaltiranih. Asfalt na mnogih lokalnih cestah je že dotrajan in kliče po preplastitvi. In še mnogo je stvari, ki bi jih radi uredili, kar pa brez samoprispevka najbrže ne bi šlo.

Na sestanku so bili soglasni, da podaljšajo samoprispevek, vendar se bo najbrže pri tem pojavila težava. Za razpis referenduma morajo dobiti mnenje občinskega sveta.

Govori pa se, da namerava tudi občina v celoti razpisati referendum za

referendum za samoprispevek. Dvakratna obremenitev pa bi bila prav gotovo prevelika.

Dogovorili so se tudi, da bodo ob zaključku asfaltiranja ceste Rdeči Kal - Sad pripravili slovesnost, da bi se povesečili uspeha in se zahvalili tistim, ki imajo za to pridobitev največ zasluga.

Seveda pa je bilo na sestanku veliko govora in ugibanj o telefoniji. Polaganje kabla od Doba preko Podboršta, Sada, Rdečega Kala do Hrastovega Dola in Trnovce, seveda tudi do Malih Pec, je že opravljeno.

Zapletlo se je le pri centrali, ki naj bi stala v prizidku gasilskega doma v Dobu. Zahteve Telekomu so se namreč prostorsko povečale. Celo sanitarije in

greznico zahtevajo.

Čudno, v Gorenji vasi stroji centrala v omarici, kar na prostem. Pa ima približno enako zmogljivost, kot naj bi jo imela tista v Dobu.

V Dobu le upajo, da se bodo pri Telekomu držali roka in da bodo telefone priključili še letos.

MALI OGLAS

Odkupim stanovanje ali hišo na območju občine Ivančna Gorica.
Cena po dogovoru. Ponudbe pošljite v uredništvo Klasja.

PRED DOPUSTI ZAKLJUČILI TUDI IGRALCI NAMIZNEGA TENISA

Medobčinska liga v namiznem tenisu je končala svoj spomladanski del. Končni vrstni red po tem delu je več ali manj pričakovan, kar pa ne pomeni, da se po jesenskem delu ne more spremeniti. Mi seveda upamo, da v korist naših ekip.

LESTVICA SPOMLADANSKEGA DELA 1. LIGE

ŠMARJE-SAP UPINA	6	5	1	0	11 TOČK	44 : 16	+28
DOBREPOLJE	6	4	1	1	9 TOČK	38 : 22	+16
K.G.G. - KRKA	6	3	1	2	7 TOČK	33 : 27	+6
ŠMARJE-SAP	6	3	0	3	6 TOČK	27 : 33	-6
MULJAVA	6	2	0	4	4 TOČK	26 : 34	-8
ELEKTRO	6	0	0	6	0 TOČK	9 : 51	-42

LESTVICA II. LIGE

OPTIKA ERJAVEC	4	4	0	0	8 TOČK	34 : 6	+28
SSK RAČNA	4	3	0	1	6 TOČK	30 : 10	+20
ŠD STIČNA	4	2	0	2	4 TOČK	16 : 24	-8
DOBREPOLJE	4	1	0	3	2 TOČK	17 : 23	-6
VIZ VIŠNJA GORA	4	0	0	4	0 TOČK	3 : 37	-34

21. aprila letos pa je v družbenem centru na Krki v organizaciji namiznoteniške sekcije ŠD Krka potekalo medobčinsko prvenstvo občin Ivančna Gorica, Dobropolje in Grosuplje v namiznem tenisu za dvojice.

Prvenstva se je udeležilo 15 dvojic iz omenjenih treh občin.

Končni vrstni red :

1. mesto : Komunalne gradnje Grosuplje v sestavi : Bogdan Vrhovec s Krke
Boštjan Kmet iz Šmarja Sap
Franci Polajžar
Miško Stanko
Roman Mestnik
Iztok Zrimšek
Damjan Erčulj
Slavko Jamnik
2. mesto : Šmarje-Sap
3. mesto : Krka
3. mesto : Dobropolje

Urednik

UČENCI OSNOVNIH ŠOL KONČALI S TEKMOMANJI V TEM ŠOLSLEM LETU

Tudi letos so se učenci naših osnovnih šol udeležili precejšnjega števila tekmovanj v odbojki, malem nogometu, košarki, rokometu, atletiki itd. Številna tekmovanja so zaključili mlajši učenci z medobčinskima prvenstvom v rokometu in malem nogometu, obe z velikim uspehom za šole iz naše občine.

Tekmovanje v rokometu za učence 5. in 6. razreda je bilo v Višnji Gori 29. 5. in 3. 6. Nastopalo je 5 šol iz vseh treh občin. Prvo mesto je zanesljivo osvojila ekipa iz Osnovne šole Stična, ki je proti nasprotnikom dosegla naslednje rezultate :

Zelo dobro so se odrezali tudi učenci OŠ Višnja Gora, ki so bili tretji.

Končni vrstni red :

1. OŠ Stična, 2. OŠ L.A. Grosuplje, 3. OŠ Višnja Gora, 4. OŠ Dobropolje, 5. OŠ Šentvid pri Stični

V Šentvidu pri Stični pa je 4. in 9. junija potekalo medobčinsko prvenstvo v malem nogometu za mlajše učence. Tudi tu so naše ekipe dosegle lep uspeh.

Rezultati :

Končni vrstni red :

1. OŠ Brinje iz Grosuplje, 2. OŠ Stična, 3. OŠ Šentvid, 4. OŠ Louis Adamič Grosuplje, 5. OŠ Višnja Gora, 6. OŠ Dobropolje

2. MEDVAŠKI TURNIR V MALEM NOGOMETU NA KRKI

Tako kot lani smo na Krki tudi letos praznovali dan državnosti 25. 6. s tekmami v malem nogometu med vasi KS Krka. Prireditev tako prerašča v tradicionalno, kar je tudi želja organizatorjev, ŠD Krka.

Letos se je tekmovanja udeležilo 8 ekip, ki so bile po žrebu razvrščene v dve skupini. Znotraj skupin se je nato igralo po sistemu vsak z vsakim, najboljši dve ekipi v obeh skupinah pa sta se uvrstili v polfinale.

Rezultati v skupini A :

Vrstni red : 1. Znojile, 2. Lese I, 3. Podbukovje, 4. Trebnja Gorica

Rezultati v skupini B :

Vrstni red : 1. Videm, 2. Gmajna, 3. Lese II, 4. Krška vas

Tekme so bile večinoma zanimive, na trenutke tudi ostre, kar je značilno za medvaške dvoboje, vendar športne. Prireditev je občasno motil rahel dež, ki pa na dobro razpoloženje igralcev in gledalcev ni bistveno vplival. Gledalci, ki so se glede na vreme kar številno odzvali, so se ob nogometnih in baletnih vragolijah nekaterih igralcev lahko kratkočasili tudi ob kresu, ki so ga, »lepo zložena«, pripravili organizatorji.

Po koncu tekmovanja seveda ni manjkala tudi svečana razglasitev rezultatov in podelitev zasluženih priznanj in praktičnih nagrad. Le-te so tudi tokrat prispevali naši zvesti sponzorji : Prevoznništvo Milan Sadar, Carpe Diem d.o.o., River Adventures d.o.o., Izvir d.o.o., Pekarna Mišmaš, Bomax d.o.o., Gostilna Rebolj, Kmečki turizem Magovac, Komunalne gradnje Grosuplje, Gostilna in pizzerija Nace.

Končni vrstni red :

1. Znojile, 2. Videm, 3. Lese I, 4. Gmajna, 5. Lese II, 6. Podbukovje, 7. Trebnja Gorica, 8. Krška vas

Na koncu je treba še omeniti, da se je ves turnir dobro boril z vremenom in razgretimi strastni igralcev sodnik Janez Vodenšek. Najboljši strelc turnirja je bil Erik Globokar iz ekipe Lese I, ki je dosegel 5 golov. Prav toliko sta jih dosegla tudi Jože in Roman Gačnik iz ekipe Videm, a sta brata Gačnik 1. nagrado s fair potezo prepustila mlajšemu Eriku. Pohvale vredno, ni kaj.

Simon Bregar

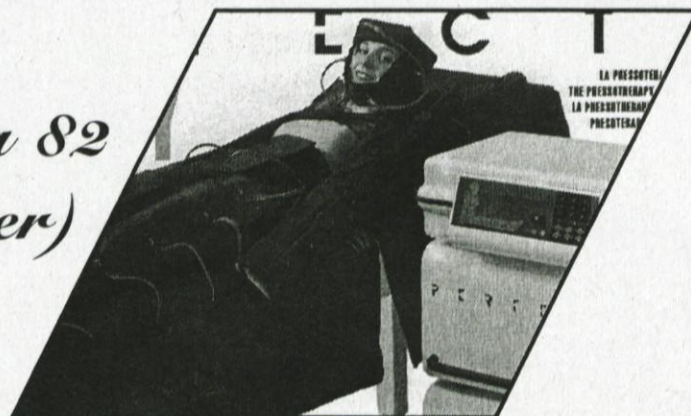

STORITVE V CENTRU "PARADIŽ"

*Prešernova 82
(Marles center)
Grosuplje*

ŠE POSEBEJ SKRIBNO SMO SE LOTILI PROGRAMOV - PROTI CELULITU, KI SO SESTAVLJENI IZ:

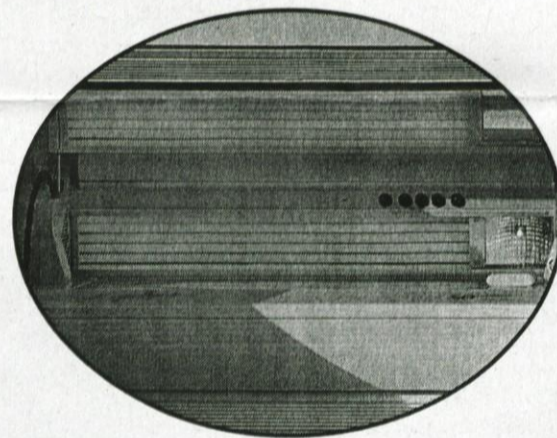
- DIETE
  - LIPOLIZE (STIMULACIJA MIŠIC, KJER DOSEŽEMO RAZGRADNJO MAŠČOB; ODPLAVLJA CELULIT, OBLIKUJE TELO IN ZNIŽUJE TELESNO TEŽO).
- V NAŠEM SALONU UPORABLJAMO NAJNOVEJŠE SODOBNE PRIPOMOČKE, KI SO NA TRŽIŠČU.

PRESOTERAPIJA - PERFECTA

JE LIMFNA DRENAŽA Z APARATOM, KI DELUJE TAKO, DA Z VPIHAVANJEM ZRAKA V POSEBNE SEGMENTE - MANŠETE ZA TREBUH, ZADNJICO, NOGE IN ROKE, IZBOLJŠA PRETOK LIMFNE TEKOČINE. UPORABLJA SE PRI LJUDEH, KI IMAJO PROBLEME Z RAZŠIRJENIMI VENAMI, S POKANJEM KAPILAR, Z OTEKANJEM NOG OZIROMA VSEGA TELESA. PRESOTERAPIJA DOPOLNJUJE ANTICELULITNO TERAPIJO.

*Paradiž
vedno za vas*

TURŠKA SAVNA

BLAGODEJNO DELUJE NA DIHALA IN KOŽO TER JE ŠE POSEBEJ PRIPOROČLJIVA V OBDOBJU, KO SE NAS LOTEVA PREHLAD.

AROMA TERAPIJA

JE POSTOPEK ZDRAVLJENJA OZ. TRETMANA Z ETERIČNIMI OLJI, KI KREPIJO SAMOOBRAMBNI MEHANIZEM ORGANIZMA, OMOGOČAJO BOLJŠE IZLOČANJE STRUPENIH SNOVI IZ TELESA IN VZPODBUJAJO PRETOK ENERGIJE V SAMI CELICI. OB TEM SE SPROSTIMO, OSVEŽIMO. VSE TO DOKAZUJE, DA JE TERAPIJA UČINKOVITA ZA NAŠE ZDRAVJE, LEPOTO IN NEGO.

PRIČAKUJEMO VAS, SAJ VAM ODPIRAMO POT DO NARAVNE LEPOTE IN DOBREGA POČUTJA!

**PRIPOROČAMO,
DA SVOJ OBISK
NAJAVITE PO
TELEFONU 762-620**

**IN VAŠE
TELO VAM BO HVALEŽNO!**

SOLARIJ - ERGOLAJN

KREPI ODPORNOST TELESA IN V KOŽI TVORI "D" VITAMIN. POSEBNI FILTRI PREPUŠČAJO SAMO ZDRAVE ULTRAVIJOLIČNE ŽARKE. SOLARIJ NAM ZAGOTAVLJA LEPO ZAGORELO POLT. IZKORISTIMO PRIJETNO S KORISTNIM!

KLASIČNA NEGA OBRAZA - DEKOLTEJA

UPORABLJAMO ZELO PRIZNANE PREPARATE "DECLEOR", "PAULI" IN LINIJO SHEEVA, KI VSEBUJE EKSTRATE BLATA IN SOLI MRTVEGA MORJA IN RAZNIH ZELIŠČ. V SALONU "PARADIŽ" - IZVAJAMO TUDI MASAŽO CELEGA TELESA

- DELNE MASAŽE
- REFLEKSNO MASAŽO
- EPILACIJO - TRAJNO ODSTRANJEVANJE DLAČIC Z APARATOM SUPER BLEND
- DEPILACIJA
- PEDIKURA
- MANIKURA
- OBLOGE - IZ ALG IN BLATA MRTVEGA MORJA

PRAZNOVANJE 50-LETNICE SOŠOLCEV IZ STIČNE

14. 6. 1997 smo se spet srečali nekdanji sošolci, ki smo si začeli nabirati šolsko znanje v 1. D razredu tedanje NIŽJE GIMNAZIJE STIČNA. Leta 1947 je bila namreč organizirana nižja in pozneje tudi višja gimnazija v Stični, in sicer v prostorih samostana. Šolski pouk se je odvijal v prednjih prostorih proti cesti, v desnem krilu stavbe pa je bil organiziran internat za učence iz oddaljenih krajev, ki se nismo mogli voziti z vlakom. Pozneje se je internat še razširil tudi v druge prostore samostana, dečki smo nekaj mesecev bivali celo v opatovi kapeli.

Po 50-tih letih nas je na dvorišču samostana sprejel sam opat gospod Nadrah, ki je bil nekaj let pozneje tudi naš vrstnik. Opat nas je nato prepustil vodički, ki nas je popeljala na ogled križnega hodnika, cerkve in muzejskih znamenitosti. Po ogledu pa smo se odpeljali na kosilo na Pristavo, kjer smo nadaljevali pristrčno srečanje v veselem razpoloženju.

Naj se vam še predstavimo: na sliki smo učenci 3. D razreda 1950. leta pred malo maturo, ko so nam dali za maturitetno nalogo iz slovenščine takle napotek za življenje že v naslovu naloge: "Po bliskovo gre vseh živih dan, kdor ga zamudi, je ves trud zaman, dočaka ga le, kdor je pripravljen nanj."

Na sliki smo slikani v razredu junija 1950:
(z leve spredaj)

Janez Mikuž, iz M. Mlačeva, zdaj v Ljubljani
Karol Puš, Sv. Rok - Šentvid pri Stični, sedaj v DSO Grosuplje
Vida Miklič, Razbore pri Čatežu, sedaj v Šenčurju pri Kranju
Dragica Šlajpah, Velika Loka, sedaj v Ljubljani
(2. vrsta) Slavka Pekolj iz Dobriča, por. Kovač, sedaj v Trebnjem
Stane Abolnar iz Šentlovenca, sedaj v Novem mestu
Ciril Pungartnik iz Trebnjega
Nuša Levec, por. Zomer, iz Stične, sedaj v Ljubljani
Vladimira Pokovec, por. Kuljič iz Šentlovenca, sedaj v Trzinu
(3. vrsta) Marica Gerden, por. Puš, iz Ivančne Gorice, sedaj v Ljubljani
Ljudmila Gorec iz Šentlovenca
Franc Rus iz Malega Mlačeva, sedaj na Vrhniki
Anton Markovič iz Vira pri Stični, sedaj v Novem mestu
Roza Barle, por. Likar, iz Račjega sela, sedaj v Trebnjem
Tina Tomlje iz Lobčka pri Grosupljem, sedaj v Ljubljani
(4. vrsta) Fani Glavan, por. Gorenc, iz Ponikev pri Dobropolju, sedaj v Ankaranu
Marija Klančar, por. Mrak, iz Vel. Osolnika pri Vel. Laščah, sedaj v Ljubljani
Janez Roželj, Fužina-Zagradec
Jože Strmole iz Zagradca, sedaj v Ljubljani
Marija Vrenčur, por. Štepic, Zgornja Draga
Joža Skubic, por. Javornik, iz Spodnje Drage, sedaj v Grosupljem
(5. vrsta) Tone Zupančič, Grintovec pri Zagradcu, sedaj v Ljubljani
Alojz Koporec iz Ceste pri Velikem Gabru, sedaj že pokojni
Slavko Bradoš iz Ambrusa, sedaj v Ljubljani
Milan Praprotnik iz Ponove vasi pri Grosupljem, sedaj že pokojni
Martina Mizerit iz Šentruperta na Dolenjskem, sedaj v Argentini
Ivanka Sajovic iz Višnje Gore, sedaj že pokojna
(zadnja vrsta) Rafael Groznik iz Višnje Gore, sedaj župnik na Velikem Ubelskem
Mihaela Prijatelj iz Šentpavla pri Šentvidu, sedaj v Mariboru
Anton Medved z Vira pri Stični, sedaj v Ameriki
naša razredničarka Mara Šuštar iz Ljubljane
Pavla Lavrih, por. Kozlevčar, iz Žubine, sedaj v Grosupljem
Draga Babič, por. Jerih, iz Bruhanje vasi pri Dobrem polju, sedaj v Ljubljani (vidi se le delno)

Na 2. sliki pa je še nekaj sošolcev, ki so se nam pridružili pozneje, in sicer: v prvi vrsti čepi Ana Mehle, por. Krivic, iz Zgornje Drage, sedaj v Ljubljani
Lojzka Jarm, por. Vovk, iz Bratnic pri Velikem Gabru, sedaj v Ljubljani
v 2. vrsti Marija Jamnik, por. Rugelj, iz Ceste pri Dobrem polju, sedaj v Ljubljani
Anica Trontelj, por. Jamnik, iz Gomil, sedaj v Grosupljem
Karli Roje, por. Prijatelj, iz Šentvida, sedaj v Mariboru
v zadnji vrsti Franc Ahlin iz Grosuplje, sedaj že pokojni
Terezija Peskar iz Velikih Lašč, sedaj v Ljubljani
Miha Plot iz Žužemberka, sedaj v Grosupljem

NA SELIH SE DOGAJA ČUDEŽ

V Sloveniji je 38 vasi, ki nosijo ime Sela. Ena od njih je vas Sela pri Višnji Gori, kjer sem se med vojno rodil in po vojni odraščal, kjer so od nekdaj živeli pridni in dobri ljudje. Takrat je bilo v vasi deset domačij. Marsikatera streha je bila pokrita s slamo, perilo so prali na izviru potoka Kosca, želi so s srpi, travo so kosili s koso in žito mlatili s cepci. Pri tem smo sodelovali tudi otroci in se že mladi navajali na trdo delo in veliko potrpežljivost. Med revnimi in manj revnimi ni bilo nobenih razlik, vas je živela v največji slogi.

Že davno sem odšel iz tega kraja, kjer skoraj vedno sije sonce, od koder se vidi več kot 12 vasi, kjer narava ohranja svoj videz. Vsak teden se vsaj za nekaj trenutkov vrnem med te ljudi, z njimi pokramljam in se preprijim s prijetnimi spomini na mladost, svežim zrakom in vonjem cvetja in listja od sadnega in drugega drevja. V ta kraj se bom vračal vse dotlej, dokler ne bom obležal negiben in brez besed.

Vas Sela leži na planjavi v občini Ivančna Gorica, v KS Višnja Gora, na nadmorski višini 650 metrov. Najprej jo obkrožajo skrbno obdelana polja in zeleni travniki in pašniki, zatem pa mešani gozdovi ter sosednje vasi: Leskovec, Mlake, Kamno Brdo, Velika in Mala Dobrava, Hudo, Stična, Mekinje, Potok, Metnja, M. Goričica in Izirk. Skozi vas vodita cesti Višnja Gora - Stična in Trebeljevo - Ivančna Gorica.

Sela imajo tudi danes deset domačij. Generacije se menjajo. Tu sta vihrali obe vojni. V prvi je preminul tudi moj ded, v drugi pa sem za vedno izgubil očeta, še preden sem ga spoznal. Vas je bila med vojno bombardirana, požgana in osiromašena. Vojna je tudi tu ranila več ali manj vsako vaško dušo in vsako srce.

Ko se je vrnil težko pričakovani mir, so vaščani z vprežno živino navozili gradbeni material, drug drugemu pomagali za silo zakrpati poslopja in se preživljali s kmetijstvom in živinorejo. Za vse ni bilo dovolj kruha doma, zato so ga odšli iskat v tujino. Tisti, ki so ostali doma, so si v Metnaju, na Kamnem Brdu in drugod poiskali neveste in prevzeli kmetije. Garanju ni bilo ne konca ne kraja. Vedno pa se je našel tudi čas za

kozarček in pogovor med sosedi. Ob sobotah in nedeljah se je slišalo petje in igranje na harmoniko. Prišli so Metnaji, Dobravci in drugi fantje v vas, zaradi prikupnih selskih deklet, seveda. Takrat se je plesalo in fantje so plavšali dekleta, dekleta pa fante. Zaradi potreb po denarju so se pridne roke lotile tudi kuhanja oglja (tudi jaz) in žganja živega apna v apnenicah. Ko je zagorela novozgrajena apnenica, in je zatem dva do tri tedne noč in dan iz njenega žrela bruhal velik ogenj, so jo ljudje iz sosednje vasi prišli občudovat. Medtem ko so starejši ocenjevali njeno višino in koliko kamenja je naloženega v njej ter koliko živega apna bo dala, so take obiske mladi izkoristili za spoznavanje, petje in kramljanje. Največje apnenice velikanko so postavili leta 1959, v Brnadovem gozdu. Takrat je bil med obiskovalci tudi moj deklíč in nič takega, kar je za najstnike lepega in zanimivega, nisva zamudila.

Kraj se je v naslednjih letih hitro razvijal in dobival novo podobo. Kmetijska mehanizacija je opravila in skrajšala marsikatero kmečko delo, zato je kmetom omogočala tudi dodatno zaposlovanje v industriji. Danes imajo vse kmetije traktorje in nekateri celo najsodobnejša orodja in naprave. Pametno so investirali in vloženi kapital se že vrača. Imajo sorazmerno visoko kulturo bivanja in tudi sicer kar dober standard. Vas ima dokaj urejeno infrastrukturo, ne manjka naraščajca, najstarejša prebivalka, ki je vse svoje življenje preživela v tem kraju, pa je prav moja mama. Stara je 85 let. Naj še dolgo uživa ta čudoviti svet!

Nove bele hiše pa so zatemnile od zoba časa načeto vaško cerkev, zato so jo vaščani Sel in Kamnega Brda začeli obnavljati od tal do vrha. Kot vedno so složno pristopili k obnovi in danes je kot nova. Tako ali drugače je sodeloval skoraj tudi vsak bivši rojak ter Ministrstvo za kulturo, občini Grosuplje in Ivančna Gorica in KS Višnja Gora. In postavili so pred njo mogočen mlaj, ki je oznanjal, da je predvidena faza končana in da se začne praznovanje Sv. Jurija, njenega zavetnika.

27. aprila je bilo žegnanje in Selci so želeli pokazati in združiti svoje navdušenje ob napredku z vsemi ljudmi, ki se čutijo njihovi prijatelji,

z znanci in z vsemi, ki jim je cilj boljši jutri za vse ljudi. Vas se je tega dne prebudila že zelo zgodaj. Vsa ocvetličena in praznična se je v jutranji rosi kristalno svetlikala. Potrkavanje zvonov je naznanjalo svečan cerkveni obred. Prizorišče okrog cerkve je bilo temeljito pripravljeno na "žur, kot ga še ni bilo". Povsod je dišalo po dobrih jedeh.

Trume gostov so se iz vseh smeri peš in na kolesih pomikale proti vasi. 172 avtomobilov je že pred začetkom maše pripeljalo več kot 600 gostov. Prišli so tudi iz najbolj oddaljenih krajev sveta, iz Amerike in od drugod. Med vidnejšimi gosti so bili tudi župan občine Ivančna Gorica in drugi. Mnogi so imeli priliko srečati dolgoletnega znanca, drugi so se ošvrknili z očmi z nikoli pozabljenimi simpatijami, mnogi smo se morda zadnjič videli iz oči v oči. Objeme, pozdrave ter stiske rok, smeh in veselje je za kratek čas nekoliko utišala maša, ki se je začela ob 10. uri.

Po končani maši je ansambel Modrina, ki ima korenine prav v tej vasi, urezal tako žživo' in tako žglasno', da se je slišalo do Poljan in še dlje. Zaživelo je plesišče; jedli, pili in peli smo kljub slabemu vremenu pozno v noč. Čeprav ne pijem kaj dosti, sem ta dan zvrnil marsikateri kozarček na zdravje tistega, ki je bil zraven, pozneje pa tudi še na zdravje tistega, ki ga žal ni bilo. Jaz sem iskreno vesel, da sem enega od najlepših dni, prav ta dan, na Selih preživel.

Dogodki tega dne so posneti na video kaseti za vse večne čase. S posnetkom si bom hladil dušo takrat, ko ne bom imel več moči, ko ne bom več mogel obiskati tega naravnega zaklada. Kdor bo želel, mu bom kaseto ob dišeči kavici rad zavrtel in skupaj bova obujala spomine na tisti dan in tiste ljudi, ki so bili ta dan nekaj ur čisto blizu nebes.

In kje se je zgodil čudež? Prav v tej vasi! In pri belem dnevu! Videl sem ga že ničkolikokrat, na lastne oči. Medtem ko se vse na tem svetu stara, Sela izgledajo vsak dan mlajša in vsak dan lepša! To je čudež, ki ga lahko vidi vsak, to bi opazil še slepec!

Jože Janežič

Na 3. sliki poleg naštetih še: v prvi vrsti čepi Ciril Mrzel iz Zagriča pri Čatežu, duhovnik v pokoju na Kumu
Tončka Gerdin, por. Prebil, Dolenja vas pri Čatežu, sedaj v Zagorju
v 2. vrsti Tone Gabrijel iz Trebnjega
Anton Medved iz Velikega Gabra, sedaj v Trzinu
Majda Gladič, por. Kocmur, iz Višnje Gore, sedaj v Ljubljani
Majda Medved, por. Škrinjar, sedaj v Ljubljani
Milka Miklavčič, por. Hrovat, iz Šentvida, Sv. Rok

v zadnji vrsti g. opat Nadrah
Milan Rus iz Grosuplje
Jože Štangar iz Temenice, sedaj v Litiji
Jože Marentič iz Ponove vasi pri Grosuplju
Viktor Rus iz Gatine pri Grosupljem, sedaj v Ljubljani

Na 2. in 3. sliki pa nas vidite 50 let pozneje, ko smo že vsi prekoračili 60 let.

Janez Roželj

ZDRAVJE IN BOLEZEN II.

PREHRANA

SARVAM ANNAM - vse je hrana - je zapisano v več tisoč let starem spisu. Vse, kar pojemo, popijemo in podoživimo, je hrana za telo in duha. Vendar te preproste a globoke resnice ne smemo jemati površno. Modrost prehaja v kratkih sporočilih, ki so le semena. Šele ob poglobljanju iz semena lahko vzkljuje svetovi spoznanj in naposled tudi uporabni napotki.

Začnimo s prehranjevanjem telesa. Prehranjenost pomeni, da telo razpolaga z zadostnimi količinami vseh potrebnih hranilnih snovi; podhranjenost pa, da telesu primanjkuje ena ali več snovi, potrebnih za nemoteno delovanje in razvoj. Pomislili boste, da debelost morda pomeni zelo dobro prehranjenost. Toda med debelimi ljudmi je presenetljivo veliko žalostno podhranjenih ljudi, ki jim primanjkuje vitaminov, mineralov ali kakšnih drugih, za zdravje pomembnih hranil.

Ali je telo dobro prehranjeno, je odvisno:

- od količine in kvalitete hrane ter
- od zmožnosti prebavit, da hrano sprejmejo, prebavijo in uporabijo.

Ni verjetno, da bo človek ohranil zdravo telo, če se bo hranil s hrano, ki vsebuje sledove škodljivih škropih ali gnojil in je lepa in velika le na videz, ali če njegova prehrana temelji na predelani hrani iz trgovin, ki so ji praviloma primešani umetni dodatki zaradi ohranjanja barve, podaljšanja obstojnosti ali izboljšanja okusa itn. Na drugi strani pa je pričakovano, da bo človek z motenim delovanjem prebavitel temeljito izkoristil bogastvo skrbno pridelanih živil, podobno pričakovanju, da bo na osatu zrasla figa.

Če pustimo tokrat ob strani številne možne bolezni prebavitel, lahko pri prenekanem človeku zaznamo motnje v delovanju prebavitel, ki so posledica duševnih stanj ali razvad. Le spomnimo se primerov

boleče zvišane kisline v želodcu zaradi pretirane dolgotrajne živčne napetosti, upočasnjene in šibke prebave pri depresivnih ljudeh, oslabilnega čutila okusa pri kadilcih, izdelanega želodca, črevesja, trebušne slinavke in jeter pri mejnih in "resnih" alkoholikih, izčrpanega želodčnega izločanja pri tistih, ki jedo zelo pekočo hrano in še in še. In - spet smo tukaj, kjer se stikata duševnost in telo. V današnjem času je v Evropi najmanj podhranjenih ljudi zaradi pomanjkanja hrane in največ takšnih podhranjenih, lačnih pri polnih, prepolnih želodcih. Omenimo kot primer slabokrvne ljudi, ki pojedjo zadosti hrane, ki vsebuje železo. V njihovih telesih obstajajo celo rezerve železa, toda njihovo telo ga ni zmožno uporabiti zaradi motenj v delovanju tkiv, ki železo vsrkavajo in presnavljajo.

V zvezi s hrano velja uporabljati zdravo pamet: hrana, ki se kupuje v trgovinah v različnih vrečkah, konzervah, škatlah in podobnem ne more biti ne naravna in ne zdrava. Naravna hrana je razen žit in podobnega hitro pokvarljiva pri pogojih, ki so v trgovinah. Zato ji je treba dodati konzervans, ki podaljša obstojnost; stabilizator, ki ohranja enakomerno razporejenost drobnih delcev določenih vrst živil; umetna barvila, ker naravna hrana na svetlobi izgublja barvo; umetne arome, ki hrani dajejo obstojen vonj (saj se naravni vonj pri daljšem skladiščenju izgublja) ipd. Poglejmo še nekatera temeljna živila v naši vsakdanji prehrani. Že nekaj desetletij je "moderen" beli kruh iz pšeničnega zrna, ki mu je odstranjeno vse, razen škrobne sredice. Podobno je beli sladkor do edine snovi - saharoze - obubožan sladkorni sirup, ki ga pri nas pridobivajo iz sladkorne pese. Kot vsa živila, ki nam jih narava daje v dar, sta tudi zrno pšenice in sladkorna pesa (sirup) uravnovešeni celoti. Vsebujejo še vrsto mineralov oz. vitaminov, ki jih telo potrebuje pri presnavljanju škroba oz. čistega

sladkorja. Pri pomanjkanju teh naravnih elementov celega živila telo minerale in vitamine, potrebne za presnavljanje škroba oz. sladkorja, črpa iz svojih rezerv, ki se kmalu izčrpajo, če jih ne nadomestimo s kakšno drugo hrano.

Kot že zapisano, nam narava daje svoje darove v uravnovešeni obliki, zato ni nevarnosti, da bo človek z zdravimi prebavili podhranjen, če le poje zadostno količino raznovrstnih živil. Pri raznovrstnosti bi se ustavili za trenutek in pripisali še eno pravilo prehranjevanja, ki ga še posebej poudarjajo starodavni sistemi zdravljenja: najbolj zdrava hrana za posameznika so pridelki, ki so doma (so avtohtoni) na področju, kjer ta živi. Tako kot posamični plodovi, je tudi vsako področje relativno zaključena uravnovešena celota, v katero skupaj z zemljo, rastlinami in živalmi sodi tudi človek. Pomanjkanje nekaterih hranilnih snovi v nekaterih rastlinah s tega področja uravnovešajo snovi iz drugih rastlin z istega področja, tako da so potrebe človeka zadovoljene. Na nekaterih koncih sveta je prišlo do izbruha težjih epidemij bolezni, ki so bile do tedaj na tem območju le občasne in blage, nekaj let potem, ko so nekatere domače rastline zamenjane z "bolj okusnimi" novimi kulturami. Nekaj let je zadostovalo, da človeško telo izrabljuje rezerve nekaterih potrebnih hranilnih snovi, ki jih nove rastline niso vsebovale, telo je postalo šibko in ni bilo več kos mikroorganizmom. To seveda ne pomeni, da ni zdravo občasnno uživati npr. limon, banan ali paradiznika. Pomeni le, da morajo biti temelj prehrane domače rastline na območju, kjer živimo (o tem, katere so te rastline, nam znajo veliko povedati stari ljudje), ostale rastline pa so lahko občasni dodatki in obroki.

Za zaključek se spomnimo, da se hranimo nekajkrat dnevno vse dni v svojem življenju, zato je vpliv hrane na naše telesno in duševno zdravje velikanski.

Dr. Biljana Dušić

Se nadaljuje!

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tihega trpljenja.
Nisi rekel niti z bogom,
niti roke nam podal,
neusmiljeno te smrt je vzela.

V spomin!

Prav 25. julija mineva leto dni odkar si nas zapustil dragi **Rudi**. Kako te vsi pogrešamo, posebno pa hčerke.

Hvala vsem, ki se ga še spominjate.

Vsi njegovi!

Vse življenje si garala,
vse za dom, družino dala,
ako bi ti volja
do življenja zdravja povrnila,
ne bi tebe, ljuba mami,
črna zemlja krila.

ZAHVALA

ob smrti ljubljene žene in mamice
MIHAELE HRIBAR
iz Glogovice - Šentvid pri Stični

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom za izrečeno sožalje, za pomoč, tolažbo, darovano cvetje in sveče.

Posebej se zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica pri zdravljenju in negi. Hvala za vse vsem učencem in učiteljem OŠ Ferda Vesela, Šentvid pri Stični. Prisrčno se zahvaljujemo za nesebično pomoč njeni sestri Mariji Herle in njeni družini, ki so v težkih trenutkih vedno stali ob strani in pomagali. Hvala gospodu župniku Jožetu Koželju za lepo opravljen obred, šentviškemu pevcem za lepo odpete žalostinke in vaškim pogrebem.

Hvala vsem za vse.

Žalujoči: vsi njeni, mož in sin.

Prazen je dan,
prazno je vse,
ni več tvojega smehljaja,
le trud tvojih rok
in lep spomin nate,
nam za vedno ostaja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega ata in brata

JOŽETA GLAVIČA st.,

Španovega ata, se iskreno zahvaljujemo g. župniku Jožetu Koželju, pevskega zboru, vsem sorodnikom, sosedom prijateljem in znancem, za darovano cvetje, sveče in izraze sožalja.

Hvala gasilcem PGD Dob pri Šentvidu in zdravstvenemu osebju. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Kruta usoda nam je nepričakovano, komaj v 61. letu starosti, iztrgala iz naše sredine našega dragega očeta

CIRILA KOŠAKA

(1935-1997) iz Velikih Reberc.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, sosedom in vaščanom, ki so nam pomagali ob tragičnem dogodku.

Zahvaljemo se za darovano cvetje in sveče in za številno spremstvo pokojnega očeta na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo govorniku, pevcem in IMP-ju ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Vsi žalujoči in vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj in nepričakovano nas je zapustila draga hčerka, sestra, teta, mama in stara mama

MILENA SKUBIC

Od nje smo se poslovili 4. junija 1997 na pokopališču na Muljavi.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, za pomoč, darovano cvetje in sveče ter za vsa ustna in pisna sožalja.

Še posebej pa se zahvaljujemo gospodu župniku za lep pogrebni obred, Perparjevem za vse pogrebne storitve, muljavskim pevcem za lepo odpete pesmi ter gospodu Jurčiču za lepe poslovilne besede.

Žalujoči: oče, sestra Pepca, sinova Božo in Tone z družino ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob smrti
JURIJA VARGA

iz Šentvida pri Stični

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob teh težkih trenutkih stali ob strani, nam pisno ali ustno izrazili sožalje, darovali sveče in cvetje. Hvala vsem, ki ste darovali denar za dober namen in sveto mašo. Gospodu Jožetu Koželju se zahvaljujemo za opravljen mašo in pogreb.

Iskrena hvala dr. Davorinu Kastelicu za pomoč ob njegovi bolezni. Hvala tudi drugim zdravnikom in osebju ZD Ivančna Gorica.

Vsi njegovi

Za tiste, ki so v Bogu povezani, ni ločitve.

ZAHVALA

ob izgubi mame in stare mame
Marije Podobnik

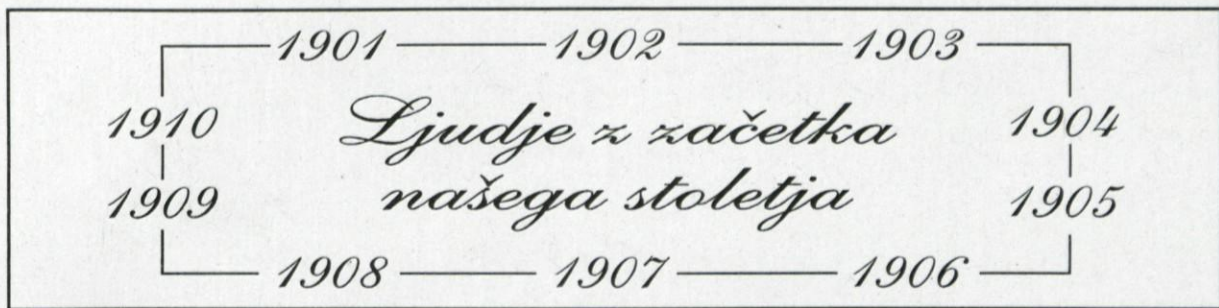
Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste v dneh slovesa sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za dober namen ter jo pospremili na njivo počitka in zanjo molili.

Hvala obema župnikoma za lepo opravljen obred, Stiškemu kvartetu za lepo petje, enako tudi cerkvenemu pevskega zboru iz Ivančne Gorice.

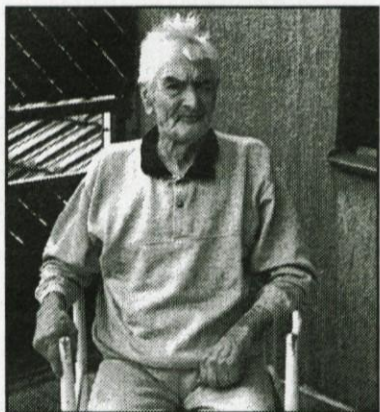
Zahvala sosedom, osebju Zdravstvenega doma, pogrebem, Perparjevem in cvetličarni Cvet - market.

Vsi njeni

Tone Mehle iz Spodnje Drage

Svet se vrti vse hitreje in čas je kar podivjal. Toliko sprememb se zvrsti dan na dan, da se nanje ne utegnemo sproti privajati. Naglica je še posebej zmedla in prizadela naše častiljive dolgoletnike. Še do nedavna so jesen življenja povečini preživljali v domači hiši in dejavno spremljali vzpon novih generacij, se z njimi veselili in trpeli. Današnji hiteči čas takemu sožitju generacij ni naklonjen in vse več ljudi odhaja od doma preživljat tretje obdobje življenja v ustrezne ustanove. To se je primerilo tudi vaščanu Tonetu Mehletu iz Spodnje Drage pri Ivančni Gorici. Poiskal sem ga v Domu starejših občanov v Grosuplju, kjer je pred dobrim letom dobil svoje novo zavetišče. Gospoda Toneta sem poznal že prej, ko je prebival še v domači hiši. K njemu sem prihajal na pomenek o fantovski družini, o furmanstvu in sploh o minulih časih.

Ko sem vstopil, me ni prepoznal. Bil pa je naravnosti ganjen, ko je ob meni zagledal še enega obiskovalca, starega

znanca in prijatelja Franceta Kalarja iz Ivančne Gorice.

Spominov na mlade dni in na zrela leta med njima kar ni bilo konca. Nič mi ni bilo treba spraševati - odgovori na slikovita vprašanja: "Ti, se še spominjaš..." ali "Ti, še veš..." so mi povedala skoraj vse. Tone se je ob tem ves pomladil in glas mu je postal krepak, prav nič starčevski.

Njegovo življenje se je pričelo leta 1907 v očetovi hiši v Spodnji Dragi. Tako je letos, 17. maja, našel že devetdeset pomladi in si naložil deseti življenjski križ.

Največ mladostnih spominov je bilo na rodno Drago. Tam so za njegove mladosti veliko dali na stare običaje in daleč naokoli je bilo znano, da so imeli Dražani najbolje organizirano fantovsko društvo. To so upoštevali tudi fantje iz okoliških vasi in hodili po Dragi pohlevno, sicer bi bilo hitro kaj narobe. Tone je bil povsod zraven: pri "šranganju", ko so v vasi imeli nevesto, pri "štelirungu", ko so novince obredno sprejemali v fantovsko bratovščino, in fantovskemu petju je priložil svoj prodorni bariton, da je vsako soboto odmevalo po dolini. "To so bili čudoviti časi, ki se zame nikoli sveč ne povrnejo," je poltiho zaključil naš devetdesetletnik in se z vlažnimi očmi ozrl proti vzhodu, kjer leži vas Draga, kraj mladostnih spominov.

Tone Mehle je več let predsedoval Društvu kmečkih fantov in deklet v Spodnji Dragi. V okviru društva je pomagal pri organizaciji mnogih tekem koscev in žanjic ter drugih prireditev, ki so popestrile kulturno in gospodarsko življenje v širši okolici.

Tudi med gasilci je bil dejaven že od mladih nog.

Pri Mehletovih so se nekdanj ukvarjali s kmetijstvom in so živino odkupovali. Tudi po dvajset glav hkrati sta z bratom "trajbala" po cesti skozi Višnjo Goro in čez Peščenik proti Ljubljani. Neke noči je na samotnem delu poti čez Peščenik doživel roparski napad, a se je napadalcev ubranil z dolgim nožem, ki ga je ob takih priložnostih vedno nosil za škornjem. Težko bi našli vse Tonetove "fure" v Ljubljani in nazaj ob vsakem vremenu. Tja je po večini vozil meso za ljubljanske trgovce. Pri hiši so imeli vedno par zelo lepih konj, da je povsod zbudil pozornost, kjerkoli se je ustavil z vprego.

Med zadnjo vojno je bil v italijanskih zaporih v Ljubljani, po odhodu Italijanov pa je odšel v Cankarjevo brigado. Po končani vojni se je zaposlil na železnici. Bil je za preglednika in čuvaja na dolenski progi. Zdaj je že štiri leta vdovec. Z ženo Malko sta imela hčer in po njej obsega rodovna veja dva vnuka in tri pravnuke.

Pravi, da je zanj v domu lepo poskrbljeno, le zdravja, mladostnega optimizma in rojstne vasi mu tam ne morejo pričarati. Zato nama je ob slovesu naročil: "Ko bosta šla mimo moje Drage, nikoli predrage, se ozrita nanjo in v mojem imenu pozdravita vse vaščane, če bo priložnost. Joj, kako malo prijateljev in vrstnikov je še med živimi." Tale zapis je že delček izpolnjene obljube in še bova šla na obisk k Tonetu in drugim, ki tam živijo od drobnih vsakodnevnih pričakovanj. Potrudimo se, da bodo ta pričakovanja čimvečkrat izpolnjena.

Leopold Sever

GOVORI SE...

- da je Karel Lipič, generalni tajnik Slovenskega ekološkega gibanja, izrekel priznanje Livarju za njegov prispevek k čistejšemu okolju. Takega priznanja je bilo do sedaj deležnih le malo livarn. Torej, Ivančani, bodimo ponosni in ne bojmo se, Livar skrbi za naše zdravje!

*****

- Res pa je, da se govori tudi o tem, da v Livarju vneto talijo pocinkano pločevino iz Novega mesta in z Reke, pri čemer se izloča bel prah. Cink, cinka, cinku... cvenk, seveda. (Mi pa smo že v osnovni šoli imeli tudi kemijo!)

*****

- Govori se tudi, da imamo v Ivančni Gorici eno redkih še delujočih in dobro stoječih livarn v Sloveniji, ki pred našimi očmi kar ne neha rasti, in se modro sprašujemo, kdo tukaj največ "kasira".

*****

- Govori se, da ima tehnični direktor Livarja slab spomin za številke, saj je "pozabil" povedati, da je število zgorelih vreč čistilnega sistema desetkrat večje od tistega, ki ga je navajal na sestanku s člani RDEG Ivančna Gorica.

*****

- Govori se tudi, da bodo v Livarju končno nekaj storili tudi za to, da vsaj ponoči ne bomo poslušali njihovega ropota, ki postaja vedno bolj nesramno glasen in moteč. Kaj ni hrup tudi onesnaževanje okolja? (O tem smo govorili pri zdravstveni vzgoji.)

*****

- A če Livarju že ne smemo očitati ubijanja ljudi, je zagotovo res, da so nam ubili že kar vse veselje do življenja v Ivančni Gorici, razen seveda tam zaposlenim Ivančanom (teh je v resnici bolj malo), na katere se Livar sklicuje in jim deli prav uboge denarce.

TELEFONSKE ŠTEVILKE, KI JIH POTREBUJETE

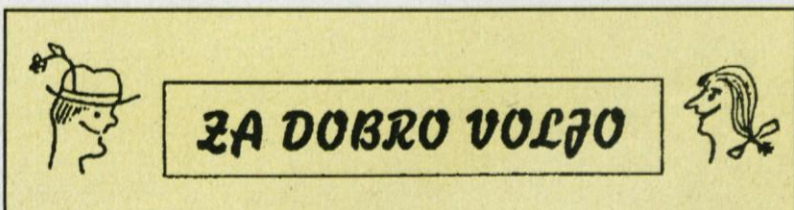
Policija - nujni primeri	113
Policijska postaja Grosuplje	763-122
Policijska postaja Ivančna Gorica	778-402
Občina Ivančna Gorica	777-697
	778-385
	778-384
Krajevni urad Ivančna Gorica	777-052
Zdravstveni dom n.c.	778-769
Zdravniška dežurna služba	0609/624-071, 777-039
Otroški in šolski dispanzer	777-079
Krajevna skupnost Ivančna Gorica	777-367
Lekarna	777-153
Nova Ljubljanska banka	777-101
Pošta	778-411
Železniška postaja	777-038
Veterinarski zavod	777-111
Vrtec Marjetica	777-156
Zavod za gozdove (Ljubljana)	777-371
Upravna enota Grosuplje n.c.	764-311
	764-238
	764-561

NAGRADNA KRIŽANKA

1. nagrada: 3.000 SIT,
2. nagrada: morski pes za dve osebi v Zadržnem hramu in
3. nagrada: film in slike v Studiu Markelj.

S	J	E	HOBOTNICE	GOSTA ONESNAŽ MEGLA	PREDMET POGOVORA	IGRALKA RINA	AM. ASTRONOM GRANT ROBERT	////////////////////	NASLONJALO, OPORA	LETOVIŠČE NA PAŠMANU	RAGTIME PLESNA SKLADBA	KAR VPLIVA NA ODLOČITEV	KAJENJE	////////////////////	CIRKONIJ	REKA NA POLJSKEM	OVRATNI NAKIT	KRAJ PRI MURSKI SOBOTI
A	ANTIČNA RIMSKA LUKA							DETE						POLTIČNI SHOD				
L								FRANC. FIZ. IRENE IN FREDERIC										
K																		
SPONZOR TRGOVINA	KRIŽANKE GOSTINSTVO																	
ZDRAVST. VEDA ZA USTNO VOTILNO																PREB. BALK. DRŽAVE GORA V POSOČJU		
OBLAČILO STARIH RIMLIJANOV						GENETSKO ENAKI OSEBI TUJE Ž. IME					ANGLEŠKI FILMSKI PRODUCENT					LITU	ČRKA NA PIS. STROJU	
IVAN PRIJATELJ			INFORMACIJA V RAČUNALNIKU		ALKALOID V ČAJU					ŽIDEK IVO	SISTEM ZA SLEPO PRISTAJANJE LETAL	ODŽAGAN KOS DEBLA	BODEČ FLEVEL	KONEC POLOTOKA ODPRAČ ZA KLJUČAVNICE				
SLOV. JEZIKOSL. MATIJA					MESTO NA BENSKEM VELIKA LATVICA					KRAJ NA GORENI ORODJE PRI KMEČ. PEČI								
MESTO V ZAMBUI							GL. MESTO GRUZIJE LETNI GOZDNI POSEK									GR. BOG OZDOV SKUPEK MISLI, SODB O		
VERDUEVA OPERA						EVR. DEN. ENOTA IVAN MINATTI				GORA V JULIJCIH ITALSKI NOVČIČ							HRV. SKLAD. KRSTO	FIZIKALNA KOLIČINA
////////////////////	KRATICA V MEDNAR. TRGOVINI	ZRELOSTNI IZPIT	ORGAN VIDA								SEVERNI JELEN	GORA V VIETNAMU KRAT. NEKD. JUG. ARMADE				IT. TOVARNA KAMIONOV NAZIV		
SPONZOR FOTO OPTIKA													EGIPČANSKA BOGINJA TERNECIJ					
RUMENO-RIJAVA BARVA						AM. DIRIG. IN PIANIST MICHAEL												
SLAP V SOŠKI DOLINI						KEŠVOREP	EGON EIERMANN			PRITOK OSAGE V ZDA				VEČJA TEKOČA VODA				

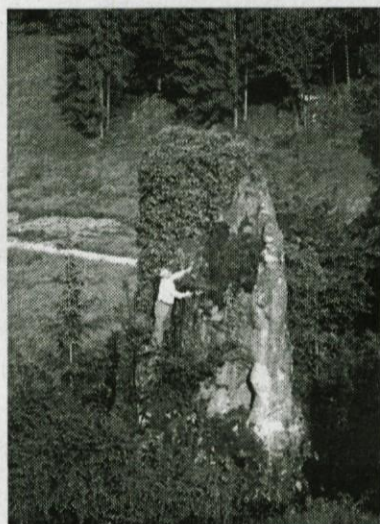
Še enkrat o babah

Kdor dela, greši, najbolj pa greši tisti, ki nič ne dela, pravi pregovor in to bo kar držalo. Tudi jaz sem delal in sem se pregrešil, bolje rečeno, napravil sem napako, ko sem pisal o skalnatih babah. Kaj vem, kateri vrag me je premotil, da sem napisal metnajska baba, kar ni bilo res. Tista baba je namreč doma v sosednjih Mekinjah in bi moralo stati mekinjska baba. Zaradi te netočnosti sem prenekatero slišal na svoj račun. Da se to ne bi nadaljevalo, javno izjavljam, da v Metnaju nisem zasledil še nobene babe, da pa imajo eno v Mekinjah.

Zlodjevko, ki mi je zakuhala toliko neprijetnosti, sem potem še enkrat obiskal in skušal splezati nanjo, pa se ni pustila, celo praskala me je, zato sem odnehal. Vidite, tako je, če človek preceni svoje zmožnosti. Ko sem si potem spodaj ogledoval odrgnjeni kolena, sem spredvidel, da je babe bolje pustiti pri miru - klinc jih gleda. Vsem, ki so mi očitali, da sem si ime za te tvorbe izmislil sam, pa svetujem, da si

ogledajo kak debelejši slovar ali poljudnoznanstveno revijo Proteus, pa bodo videli, da se Sever ne laže. (No, ja, malo že včasih.)

L. S.

Pri osvajanju mekinjske babe sem prišel komaj do polovice. Saj razumete, človek ni več tako pri moči.

KLASJE ima knjigo rekordov

II. rekord

Na dan državnosti, 25. junija, sem na najvišji ilirski gomili junaško razvil slovensko zastavo in s tem spraval pod našo suverenost še zadnji ostanek nekdanje ilirske kneževine. Ker sem to storil prvi, je to seveda rekord. Ne boste verjeli, kako lepo je biti rekorder. Če imate tudi vi kak domiselni dosežek, nam ga sporočite za objavo, pa se bomo potem skupaj veselili. Velja?

ŽE DRUGIČ PO STARODAVNI RIMSKI CESTI

Na poti smo se ustavili na zanimivih mestih. Tu je kratek postanek ob nekdanjem rimskem pokopališču na Črnelem.

Udeleženci so bili iz Novega mesta, z Dvora in iz Žužemberka. Letos so se izleta v večjem številu udeležili tudi kolesarji iz Ivančne Gorice in okolice. Na vsej poti so bila izpolnjena vsa pričakovanja: gibanje na svežem zraku, spoznavanje zanimivosti naše Dolenjske in prijateljsko druženje. Naslednje leto pa spet na svidenje, kajti prireditev bo zagotovo postala tradicionalna.

L.S.

Na prvo junijsko nedeljo smo se letos spet s kolesi spustili po stari rimski cesti od Ivančne Gorice do Dvora pri Žužemberku. Pri rimskem kamnu na cerkvenem gričku nas je z vzpodbudnimi besedami pospremil na pot občinski tajnik Vinko Blatnik. Proti 30 kilometrov oddaljenemu cilju se je odpeljala po starosti, tehnični opremljenosti in izkušnjah sila pisana družina kolesarjev.

Na cilju pri plavžu na Dvoru. V ozadju se vidi tudi naša občinska zastava.

IZ NAŠE SOSEŠČINE

Na Dvoru ob Krki so v letošnjem juniju odkrili spominsko ploščo dr. Franu Bradaču, jezikoslovcu in prevajalcu iz latinskega, grškega in drugih jezikov.

Franc Bradač se je rodil leta 1885 v Jami pri Dvoru. Šolal se je v Ljubljani, na Dunaju in v Zagrebu, v zrelih letih pa je bil univerzitetni profesor na ljubljanskem vseučilišču. Spomin na zaslužnega moža je počastilo veliko

Dolenjcev iz širše okolice. Bradačevo življenje in delo vse do njegove smrti leta 1970 je slikovito opisal njegov učenec iz Šentvida, prof. Dr. Jože Kastelic, dopolnili pa so ga še drugi poznavalci Bradačevega dela. Tako smo Slovenci obvarovali pred pozabo še enega Dolenjca, ki je svoj čas vidno prispeval k razvoju naše znanosti in kulture.

Leopold Sever

NAJBOLJŠA ŠALA V JULIJU

Glavni urednik A. A. je na sestanku napovedal, da bo ta mesec Klasje izšlo pravočasno. Ha, ha, ha!

Izkopavanje prazgodovinskih gomil

Že zadnjič sem omenil, da je največ prazgodovinskih ostalin iz naših tal izkopala pripadnica višjega nemškega plemstva, vojvodinja Meklenburška. Za dolenjski arheološki eldorado je najbrž zvedela iz zapiskov in iz zbirke majorja Nettelblatta, ki je bil tudi doma v nemškem Necklenburgu.

Vojvodinja ni bila arheologinja, vendar je strastno občudovala arheološke starine po muzejih in se končno odločila, da bo tudi sama sodelovala pri njihovem odkrivanju. S tem namenom je najela del gradu Bogenšperk in po inštrukcijah nemških arheologov začela z izkopavanji. V desetih letih (od 1904 do 1914) je izkopala najmanj 11 gomil z velikim številom grobov. Kaj vse je bilo v teh grobih, nikoli ne bomo zvedeli

natančno. Ekspoziti njenih izkopavanj so namreč raztreseni po ameriških, nemških, avstrijskih in drugih muzejih, nekaj pa se jih je za vedno izgubilo v dveh vojnih vihrah. Današnji arheologi niso enotnega mnenja o početju amaterske arheologinje; samo izkopavanje je bilo gotovo na primerni strokovni ravni, hudo pomanjkljiva pa je spremljajoča dokumentacija, narobe pa je tudi to, da izkopanine povečini niso ostale v domači deželi.

Pred dobrim desetletjem sem se še lahko pogovarjal z ljudmi, ki so se vojvodinje še osebno spominjali ali celo sodelovali pri izkopavanjih. Ženska se je z Bogenšperka pripeljala s konji. Največkrat si je hrano naročila v gostilni pri Korenu na Glogovici. Ker je nerada zapuščala delovišče, zlasti,

če so kopali že blizu grobov, so ji hrano in pijačo prinesli kar h gomili. Izmed domačinov si je izbrala nekakšnega predelavca in preko njega vodila delo. Ta je moral bit zanesljiv in vsaj nekoliko večš nemškega jezika. Njen najbolj znani sodelavec - domačin - je bil Vinko Zajc, imenovan tudi Vencajz. Vojvodinja mu je kupila celo motocikel, kar je bilo za tiste čase sila imenitna stvar. Vencajz se je dolgo po njenem odhodu vozil z njim. Poklonila mu je tudi fotografski aparat in ga najbrž tudi poučila, kako se dela z njim. Morda so danes znani fotografski posnetki prav njegovo delo. Zanimivo je, da si je dal Vencajz po tistem v nekatere dokumente vpisati poklic fotograf.

Med ženskami, ki jim je vojvodinja tudi veliko zaupala, je bila Klara Lavrič z Vira. S sestro Katarino sta z metlicami in drugim drobnim orodjem odstranjevali prst neposredno z grobnih dodatkov. Klara je ob neki

priložnosti dobila od plemkinje v dar pozlačeno uro s prav tako verižico. Delavce je povečini plačevala tedensko. Klara je dobivala po pet kron, ven-

dar vsi niso dobili toliko. Tudi lastnikom zemljišč je redno poravnala odkupnino za povzročeno škodo, zato je bila pri ljudeh na dobrem glasu.

Vojvodinja P. F. von Mecklenburg je bila ženska in pol. Še moški so bili ob njej pravi palčki.